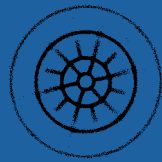

Helsingin

SUOMALAINEN KLUBI

Klubi-lehti 4/2005

Ensio Mäntylän kalavesiltä on pyydetty jättilaikoja

Helsingin Suomalainen Klubi on kulttuuriklubi

ilmoitus FIM

Sisältö 4/2005

Pääkirjoitus	4
Expressis verbis	5
Klubin uusi johto	6
Uudet jäsenet	10
Historian illassa 1950-luku.....	12
Klubilounaalla maailmantalous.....	16
Iloniemi USA:n politiikasta	20
USA:n apu Neuvostoliitolle.	24
Sähkön nimi	26
Ignatiuksen sukuarkiston saloja	28
Kantapöydässä.....	30
Sotilaspolitiikan illassa Jihad	32
Perhe Irakin sodan jaloissa.....	35
Kirjaillassa Turunen ja Honka	37
”Leif Segerstam – NYT”	41
Antiikkia, antiikkia	44
Naivisti Håkan Brunberg	46
Klubin harrastukset	49
Liiketoimintajaosto.....	52
Konventissa aistitaan Klubin henki.....	54
Kuoro juhlii.....	56
Kunniagolfhari	57
Klubitennistä.....	59
Syyskalassa	60
Kevään ohjelma alustavasti	64
Nimikkojuoma ”Fennomaani”	66

Helsingin Suomalainen Klubi -lehti

Julkaisija: Helsingin Suomalainen Klubi r.y. (www.klubi.fi)

Kansakoulukuja 3, 00100 Helsinki,
puh: +358 9 694 6644 faksi: +358 9 694 6090

Ilmestyy jäsenlehtenä neljä kertaa vuodessa.

Ilmestymisajat: Helmi-, huhti-, syys- ja joulukuu

Päätoimittaja: Pekka Kostamo

Atk-tuki: Leif Eklöf

Ulkoasu: Yrjö Klippi

Kuvat: Jarmo Heinonen, Arto Toivanen (ellei toisin mainita)

Kannen kuva: Weijo Pitkänen

Toimitusneuvosto: Matti Viljanen, Antti Henttonen, Pekka Kostamo,

Yrjö Klippi, Yrjö Larmola, Kauko Lehti, Pekka Ritvos, Jouko Liusvaara

Forssan Kirjapaino, Forssa 2005

Klubin henki jatkuu vahvana

■ Helsingin Suomalaisen Klubin henki on vahva ja virikkeitä tarjoava. Jäsenelle klubi luo mahdollisuuden viihtyä, kehittää osaamistaan ja rakentaa verkostoja hyödyttämään sekä työ- että vapaa-aikaa. Joukossamme nähdään paljon myös uusia klubiveljiä, jotka toivotan lämpimästi tervetulleiksi mukaan toimintaan. Toivon, että vanhemmat veljet huolehtivat aktiivisesti heidän kotouttamisestaan yhteisöömme.

■ Ensi vuonna Helsingin Suomalainen Klubi viettää 130-vuotissyntymäpäiväänsä. Klubin historia on vaiheikas ja pitää sisällään suomalaisuutta, suomalaista kulttuuria, suomen kielen kehitystä ja suomalaisen yritysmaailman syntymistä. Klubilla on perinteinen toimintatapa, joka jatkuu edelleen vahvana. Eri teemojen ympärille rakennetun ohjelman lisäksi keskusteluilla ja rakentavalla vuorovaiikutuksella on tärkeä merkitys. Kulttuuritarjonta, esimerkiksi suositut kirjaillat, on edelleen yksi tärkeimpiä Klubin toimintoja.

■ Klubin ansiokkaan toiminnanjohtajan **Jouko Liusvaaran** eläkejuhlia vietämme maaliskuussa. Uutena toiminnanjohtajana aloittaa 1. helmikuuta 2006 alkaen **Jyrki Berner**. Toivotan Jyrkin lämpimästi tervetulleeksi klubiyhteisöön! Hän tulee varmasti pian tutuksi kaikille veljille.

■ Klubi on tehnyt ravintola Konventin kanssa jatkosopimuksen, joten ravintolapalvelut säilyvät tutun laadukkaina. Toivon klubiveljien viihtyvän talossa ja käyttävän sen moninaisia palveluita hyväkseen. Varsinkin kabinettipalvelujen hyödyntäminen omien neuvotteluiden ja tilaisuuksien järjestämiseen on hyvin suotavaa.

■ Omalta osaltani lausun lämpimät kiitokset tästä kuluneesta puolivuotisjaksosta, jonka olen saanut toimia Klubin vt. puheenjohtajana. Kiitän ennen kaikkea johtokunnan jäseniä tuesta ja ymmärryksestä kuten kaikkia muitakin, joiden avulla klubiyhteisöämme on johdettu tämän vuoden jälkipuolisko.

Toivotan rauhallista joulun aikaa ja menestyksekkästä uutta vuotta 2006!

Kiittäen

Matti Viljanen

Kulttuuri kulkee

■ Minua jäi kaivelemaan Klubilehden viime numeron vajavainen kansi: siitähän puuttui Klubimme ylevä iskulause Helsingin Suomalainen Klubi on kulttuuriklubi! Kukaan ei kuitenkaan ääneen ihmetellyt, että nytkö kulttuurin harrastus Klubissa sitten loppui.

Ei. Kulttuuria ja kulttuuririentoja ei ole lakkautettu Klubissa. Siitä on Klubilehden tämäkin numero kirjallisena todisteena. Kulttuurin viljely on niin monisarkaista, että se ilmenee lukemattomina erilaisina kirjaamattominakin toimintoina.

Kulttuuri etenee, vaikka joku on joskus sanonut, että se ja etenkin sen alkumuoto, viljan viljely vaativat paikallaan pysymistä. Ehkä niinkin on. On hetkeksi pysähdyttävä ja katsottava, missä mennään ja millaista satoa on saatu.

Niin Klubillakin on tehty, mutta tässä lehdessä jälleen kerran julkaistavasta Klubin tulevasta ohjelmasta nähdään, että eteenpäinkin mennään ja että kulttuurin satoa korjataan vastakin.

Sato on monilajista: on perinteiden vaalimista, historiaa, yhteiskunnallista ja tieteellistä kehitystä, eri taidemuotojen katsauksia, tapakulttuuria ja kulinaria - eikä vähäisimpien joukossa myös hupia ja harrastuksia.

Klubi seuraa aikaansa aktiivisesti ja jäsenten monialaisen asiantuntemuksen ansiosta laajalti. Näin uskon ja vakuutan.

Klubilehden tekijöiden puolesta toivotan Klubin jäsenille ja muille lukijoille rauhallista joululuhlaa ja ”juhlallista” ensi vuotta 2006 – onhan se Helsingin Suomalaisen Klubin 130. toimintavuosi.

Pekka Kostamo

Matti Packalén Klubin uusi puheenjohtaja

Virkeä yhdistys osoitti

Helsingin Suomalaisen Klubin torstaina 17. marraskuuta uusi puheenjohtaja Matti Packalén (vas.) on tunnettu yritysmaailman vaikuttaja muun muassa Kansa-yhtiöistä ja Alma-Mediasta. Uusi toiminnanjohtaja, komentaja Jyrki Berner ryhtyy ohjailemaan Klubin käytännön toimintaa ensi helmikuun alusta.

Helsingin Suomalaisen Klubi ry:n syyskokous pidettiin 17. marraskuuta sadanyhdeksänkymmenenkolmen jäsenen voimin. Näin voimakasta osanottoa eivät vanhemmintaan jäsenet muistaneet menneiltä vuosilta. Innostunut osanotto on merkki virkeästä yhdistyksestä.

Aluksi painuivat päät...

■ Varapuheenjohtaja **Matti Viljanen** toivotti jäsenet tervetulleiksi kokoukseen ja aloitti illan hiljaisella hetkellä heinäkuussa edesmenneen puheenjohtaja Leo Lehdistön muistoksi.

Viljanen kertoi myös toiminnanjohtajavaihdoksesta, joka toteutuu vuoden 2006 tammikuussa.

Uusi toiminnanjohtaja **Jyrki Berner** ottaa tehtävät vastaan 1. helmikuuta alkaen Jouko Liusvaaran jäädessä eläkkeelle. Tammikuu on varattu tehtävien vaihdolle.

Tärkeänä tiedotuksena Viljanen kertoi myös uudesta ravintolasopimuksesta **Riitta Malmbergin** kanssa. Riitta emännöi sopimuksen mukaan aina vuoden 2009 kesäkuun loppuun saakka.

voimansa syyskokouksessa

Klubin syyskokousta johti kunniajäsen Martti Enäjärvi (vas.). Kokouksen sihteerinä toimi toiminnanjohtaja Jouko Liusvaara.

Talous on kunnossa

Varsinainen syyskokous aloitettiin puheenjohtajaksi kutsutun kunniajäsen **Martti Enäjärven** johdolla. Toiminnanjohtaja toimi kokouksen sihteerinä. Pöytäkirjan tarkistajiksi valittiin **Jorma Hämmäläinen** ja **Paavo Mäkelä** sekä äänten laskijoiksi **Jukka Pasanen** ja **Risto Uoti**.

Talous- ja hallintotoimikunnan puheenjohtaja **Pertti Virkkunen** esitteli tulevan vuoden talousarvion. Useitten vuosien uurastuksen jälkeen sekä Klubin että Kiinteistö Oy Kansakoulukuja 3:n taloudet ovat hyvällä mallilla.

Jäsenmaksu 150 euroa ja liittymis-

maksu 170 euroa päätettiin pitää samoina myös vuonna 2006.

Johtokunnan vaali

Illan tärkeä osuus oli johtokunnan vaali. Paikalla olleet 193 jäsentä saivat ehdottaa omat suosikkinsa valittaviksi. Yksi äänestyslippu jouduttiin kuitenkin hylkäämään, kun joku oli antanut kaikki neljä ääntään yhdelle ehdokkaalle.

Eniten ääniä keräsi jo ensimmäisen kolmivuotiskautensa johtokunnassa ollut webmasterimme **Leif Eklöf**. Hän sai peräti 152 ääntä.

Kirkkaasti toiseksi suurimman ääni-

Klubin uusi ja nuori johtokunnan jäsen Tuomas Koljonen on diplomi-insinööri ja paljon muuta. Hänestä kuulemme vielä!

Klubin entinen puheenjohtaja, Kauppalehti Option päätoimittaja Pekka Ritvos nostettiin syyskokouksessa kunniajäsenen arvoon.

Johtokunnan uusi jäsen Olli Alho on professori ja tullut tunnetuksi radiojohtajana. Hän on monialainen kulttuuri-persoona.

saaliin sai diplomi-insinööri, ekonomi **Matti Packalèn** eli 137 ääntä. Kolmanneksi eniten eli 92 ääntä haali jo vuoden ohjelmajaoston puheenjohtajana ollut professori **Olli Alho**.

Heidät kaikki valittiin kolmeksi vuodeksi johtokuntaan. Edesmenneen Leo Lehdistön alkanutta kolmivuotiskautta jatkamaan valittiin kahdeksi vuodeksi diplomi-insinööri **Tuomas Koljonen**. Loput äänet jakaantuivat sitten kovassa kilpailussa valitsematta jääneille **Timo Kivi-Koskiselle**, **Yrjö Larmolalle**, **Pekka Kivelälle** ja **Jarmo Tammenmaalle**.

Uusi puheenjohtaja

Sääntöjen mukaan johtokunnan puheenjohtaja ja samalla Klubin puheenjohtaja valitaan aina johtokunnan jäsenistä. Tässä valinnassa ei tarvinnut äänestää, vaan kokous valitsi yksimielisesti uudeksi puheenjohtajakseen Matti Packalènin.

Klubin varsinainen kokous voi johtokunnan yksimielisestä esityksestä kutsua Klubin toiminnassa ansioituneen jäsenen kunniajäseneksi. Tänä vuonna tuon suurimman kunnian sai osakseen kuusi vuotta johtokunnassa ja siitä kolme vuotta puheenjohtajana ollut päätoimittaja **Pekka Ritvos**.

Paljon onnea kaikille johtokuntaan valituille ja uudelle kunniajäsenelle! Kunniajäsenten määrä nousee tämän valinnan jälkeen yhteentoista.

Kokouksen jälkeen ilta jatkui puhalinorkesterimme soitantoa kuunnellen, herkullista illallista nauttien ja ryyppylauju lauleskellen.

Mahtavassa klubi-illassa mukana olleena

Jouko Liusvaara
Toiminnanjohtaja

Komentaja Jyrki Berner Helsingin Suomalaisen Klubin ruoriin 1.2.2006 alkaen.

*Laivaston
upseerina
ruorimiehen
tehtävä lienee
Jyrki Bernerillä
verissä.*

Klubin johtokunta on valinnut Klubin toiminnanjohtajaksi monipuolisen, mielenkiintoisen ja haastavankin upseerinuran tehneen klubiveljen, komentaja Jyrki Bernerin 1.2. 2006 alkaen.

■ Haminassa 12.1.1955 syntynyt veli Jyrki kirjoitti ylioppilaaksi Karjalan Yhteiskoulusta 1975. Aktiiviupseeriksi hän valmistui Merisotakoulusta 1979. Yleisesikuntaupseeriksi Jyrki valmistui Sotakorkeakoulun merisotalinjan tekniseltä opintosuunnalta vuonna 1989. Toisen yleisesikuntaupseerin tutkinnon hän suoritti Saksan Sotakorkeakoulun ns. Nato-kursilla 1996-1998.

Vuosina 1979-1986 Jyrki palveli aluksilla eri tehtävissä. Sotakorkeakoulun jälkeen hän toimi kuusi vuotta Merivoimien Esikunnan toimistopäällikkönä vastuualueenaan merivoimien tutkimustoiminta, vedenalaisen valvonnan kehittäminen ja merivoimien hallinnolliset tietojärjestelmät.

Saksasta palattuaan hän palveli Maanpuolustuskorkeakoulussa strategian opettajana ja kansainvälisten asioiden johtajana. Vuoden 2003 keväästä vuoden 2004 kevääseen Jyrki palveli EU:n ensimmäisen rauhanturvaoperaation suunnittelu- ja operaatiopäällikkönä Naton eteläisen voimaryhmän esikunnassa Napolissa. Vuodesta 2004 lähtien hän on toiminut Läntisen Maanpuolustusalueen esikunnassa merikomentaja-

na, kunnes tehtävä hoitajineen siirrettiin 1.10.2005 Helsingin Sotilasläänin Esikuntaan.

Vapaa-aikanaan Jyrki on toiminut neljän taloyhtiön sivutoimisena isännöitsijänä yli 10 vuotta. Hän on tehnyt maanpuolustusaatteellista työtä Jääkäripataljoona 27:n Perinneyhdistyksen ja Kadettikunta ry:n hallituksissa. Vuodesta 2003 alkaen hän on toiminut Kadettikunnan Maanpuolustusjaoston puheenjohtajana. Rotareihin Jyrki liittyi vuonna 1999. Hän on toiminut Finlandia Talon Rotariklubin hallituksessa vastaten kansainvälisistä projekteista ja klubin ohjelmasta.

IT- teknologia tuli Jyrki Bernerille tuetuksi hänen toimiessaan merivoimien atk-päällikkönä. Maanpuolustuskorkeakoululla hän osallistui puolustusvoimien verkko-oppimisympäristön luomiseen. Hän on suunnitellut Kadettikunnan turvallisuuspolitiikan tietopankin (www.kadettikunta.fi/turvallisuus) rakenteen ja vastaa sen sisällöstä.

Kotona Jyrkiä tukee vaimo Raili, kolme lasta (20, 15, 12) ja border-terrieri. Akkujaan Jyrki lataa mailapelejä pelaaamalla, kesäisin mökkeilemällä ja purjehtimalla sekä talvisin hiihtämällä.

Toiminnanjohtaja johdatteli:**Uudet jäsenet tutustuivat Klubiin**

■ Kolmisenkymmentä keväällä hyväksytyä uutta jäsentä tutustui Klubiin 15. syyskuuta pidetyssä Klubi-illassa. Kutsutuista uusista klubilaisista puolet oli paikalla. Seuraavan kerran uusien jäsenten tutustumistilaisuus pidetään helmikuussa.

Tilaisuudessa Klubin puheenjohtaja toivotti tulijat tervetulleiksi ja esitteli johdotokunnan jäsenet. Heistä kukin kertoi, mitä oma toimikunta tai jaosto tekee jäsenen hyväksi. Klubin tiloja halukkaille esitteli Klubin toiminnanjohtaja.

Esittelyjen jälkeen alkoi varsinainen Klubi-ilta. Ohjelmajaoston puheenjohtaja **Olli Alho** kertoi tulevista tapahtumista yksityiskohtaisemmin. Ollilla oli apunaan muutama teemailtojen vetäjä.

Antti Lassila esitteli ulkopoliitikan tulevia aiheita, **Pauli Karli** lääketieteen iltaohjelmia ja **Jukka Pasanen** oikeuspolitiikan teemoja. Poissaolleita teemailtojen vetäjiä tuurasi Klubin toiminnanjohtaja **Jouko Liusvaara**.

”Elävä, keskusteleva ja samanhenkinen Klubi”

Nordean pankinjohtaja **Marko Hovi** sanoi satunnaisten käyntiensä perusteella pitäneensä Klubia elävänä, perinteisenä kerhona, johon olisi ilo päästä mukaan. Hänen mielestään jäsenyys tuo muusaan uusia keskustelukumppaneita ja kontakteja, joita pankin palveluksessa olevalla ei ole koskaan liikaa.

Kenkäkauppias **Timo Nummi** Klubin naapurissa olevasta Kenkä Sainiosta kertoi olleensa pitkään kiinnostunut Klubin

*Nordean Marko Hovi**Kenkäkauppias Timo Nummi**Lentokapteeni Jukka Terämaa.*

Orkesteri viihdytti uusia jäseniä.

Klubin varapuheenjohtaja Matti Viljanen toivotti uudet jäsenet tervetulleiksi Klubiin ja Klubi-iltaan.

toiminnasta, koska hänen mielestään täällä tutustuisi samanhenkisiin ihmisiin. Klubilla kuulisi myös varmaan mielenkiintoisia esitelmää.

Finnairin eläkkeellä oleva lentokapteeni **Jukka Terämaa** on muuttanut Por-

voosta Helsingin Töölöön ja vierailleensa Klubilla aiemmin reservilentäjien illanvietoissa. Terämaata kiinnostavat Klubin korkeatasoiset esitelmät ja eri harrastusmahdollisuudet.

Illan aikana esittäytyivät sekä Klubin Kuoro että Orkesteri, eikä uusia jäseniä jätetty yksin illallisellakaan. Toiminnanjohtaja laulatti kaikilla ryyppy- ja viinilauluja, joten uudet jäsenet pääsivät heti tutustumaan myös Klubi-iltojen rennompaan meininkiin.

Jouko Liusvaara

Kahdelta suunnalta isku 1960-lukulaisten sankaritaruihin**Kenelle 1950-luku oli onnen**

Oliko 1950-luku viimeinen tasapainoinen onnen aika Suomessa, kysyttiin syksyn Klubin historian illassa 27. syyskuuta. Tuolla kaudellahan maaseutu kukoisti, yrittävälle löytyi töitä eikä 1960-luvun radikalismista tai 1970-luvun öljykriiseistä tiedetty mitään, globalisaatiosta puhumattakaan. Toisaalta takana oli raskas 1940-luku.

aikaa?

Laura Kolbe (vas.), Jyrki Vesikansa, Katarina Eskola ja Yrjö Larmola valottivat klubilaisille tuttua 1950-lukua monelta kantilta. Suosio oli taattu.

■ Tietenkin kuvaa 1950-luvusta sävyttää monen klubilaisen mielissä sekin, että he elivät silloin kultaista nuoruuttaan. Tulevaisuuteen uskottiin, vaikka puutetta vielä riittikin. Kauden jäljet näkyvät yhä sen koeksissa. Se oli alkavaa avartumisen ja modernisaation aikaa.

Aikakauden olemusta pohtivat Klubbilla prof. **Katarina Eskola**, dos. **Laura Kolbe** ja fil.tri **Yrjö Larmola** tämän kirjoittajan johdolla. Kaikki neljä tuntevat 1950-luvun, paitsi tutkijoina, myös omakohtaisesti – Kolbe tosin vain pikkulapsen näkökulmasta. Teema kiinnosti: salissa oli 72 henkeä.

Työnteko-keskeistä

Paneelin kolme helsinkiläistä 1950-luvun oppikoululaista kokivat ajan tieteenkin toisin kuin vaikkapa sadat tuhannet lumessa rämpineet metsurit ja heidän monilapsiset perheensä. Sosiaaliset ja kulttuurierot Suomessa olivat vielä suuret.

Teollisuuden johtotehtävissä tuolloin uurastanut sotaveteraani **Gunnar Laatio** muistutti puolestaan, että 1950-luku oli ennen muuta työnteon aikaa. Silloin luotiin hyvinvoinnin pohja. ”Työn eetosta” korosti myös Eskola.

Keskustelussa ei ehditty käsitellä esim. teknologista kehitystä; tyypillistä 1950-luvulle oli innostus ydinvoimaan ja ylipäänsä luottamus teknologian mahdollisuuksiin. Näihin kysymyksiin voinee palata myöhemmin. Toisaalta monet

kauden kulttuuriset ilmiöt olivat kovin kiinnostavia.

Kaksitasoista ajattelua

1950-luvun koulutyttöjen elämästä monia teoksia julkaissut Eskola katsoi poliittisen ajattelun olleen kaksitasoista. Päiväkirjassaan koulutyttö saattoi raivota siitä, miten ”ryssät” olivat voittaneet olympiakisoissa.

Toisaalta Eskola oli puolestaan kirjoittanut yöpakkasten jälkeen ulkopoliittisesti hyvin oikeaoppisen kouluaineen, jossa kaikui **Urho Kekkosen** puheiden ääni. Ulospäin sanottiin siis yhtä, mutta ajateltiin ehkä toista.

Kolbe arvosteli 1960-lukulaisia, joille 1950-luku kulttuurikiistoinen oli vain loistavan 1960-luvun vaimea esivaihe. Kolben mielestä 1950-luku oli kuitenkin merkittävä ihan omilla ansioillaan, kun taas sitä seurannut aika on ylimainostettu.

Seuraava polvi olikin yhtä kyllästynyt Vanhan valtauksen sankaritarinoihin kuin 1960-lukulaiset olivat isiensä sotajuttuihin.

1950-lukulaiset voisivat siis löytää liittolaisen omien lastensa sukupolvesta valtaa pitävien 1960-lukulaisten kaksipuolisessa saarrostatamisessa. Toki suuret ikäluokat ovat muutoinkin vähitellen väistymässä johtopaikoilta.

Eskola muuten kertoi, että eniten

suomalaisia on yhdessä päivässä syntynyt 24.8.1945. Sitä yhdeksän kuukautta aikaisemmin elettiin jouluaatto 1944. Ennätys kertoo siitä, miten sodasta juuri palanneet miehet juhlapäivää viettivät.

Kirjeenvaihtoa ja Radio Luxemburg

Kansainvälisyys oli keskustelijoiden mukaan keskeinen 1950-luvun piirre ainakin kouluja käyneiden tasolla. Koulujen kielivalikoimakin monipuolistui ja maailmankuva avartui. Olympiakisoissa moni näki ensi kerran tummaihoisia.

Omaohtainen ulkomaiden tuntemus oli tosin johtavan kerroksen lapsillakin vielä vähäistä. Eskola ja Larmola pääsivät Ruotsiin tai Norjaan, tämän kirjoittaja sentään partioleirille Englantiin saakka.

Suuren maailman tuoksua nuuhkittiin kuitenkin elokuvista ja kirjoista sekä kirjeenvaihtovereilta. Suuri osa yleisöstä oli kuunnellut Radio Luxemburgia.

Kulttuurielämässä taisteltiin niin mittomasta runoudesta kuin Tuntemattomasta sotilaasta. Konservatiivien puolestusta johti **V. A. Koskenniemi**, jonka asemaa tuolla kaudella on Larmolan mielestä kuitenkin liioiteltu.

Ehkä kiistat jättivät varjoonsa myös sen, että 1950-luvulla aloitti hyvin vivahteikas kirjo kirjailijoita.

Elokuva kukoisti, ja radio oli tärkeä television vasta aloitellessa. **Olli Alho**

korosti tässä ohjelmajohtaja **Jussi Koski-luomaa** – myös ulkopoliittiselta kannalta. 50-luku ei ollut suinkaan pelkästään harmaa välivaihe Yleisradiossa **Hella Wuolijoen** ja **Eino S. Revon** ihailtujen kausien välissä.

Tieteissä sosiologia Yhdysvalloista omaksuttuine uusine menetelmineen tuli muotiin. Gallupeja alettiin julkaista ja sosiologit nähtiin kaikenlaisia ongelmia selvittävinä yhteiskunta-insinööreinä.

Psykologian suosio oli ollut huipussaan ehkä hieman aiemmin. Sen sijaan historia joutui puolustusasemiin ”ensimmäisen tasavallan” aatteiden edustajana.

Ylioppilaselämässä oli sitä tutkineen Kolben mukaan selkeä kahtiajako urbaaniin eteläsuomalaiseen ja ”maakuntien osakuntien” mentaliteettiin. Ruotsinkieliset olivat tietenkin vielä oma ryhmänsä.

Eskola muistutti myös ammatillisen ajattelun voimistumisesta tiedekunta- eli nykyisissä ainejärjestöissä. Legendaariseen 1960-lukuun liu’uttiin näissä suhteissa vasta tuon vuosikymmenen puolimaissa.

Voiko farkuissa mennä kouluun?

Vasta 1950-luvulla voitiin puhua selkeästä, osin kaupallisestakin nuorisokulttuurista. Siinä oli tosin suuria vivahde-eroja eri puolilla maata -- ja Helsingissäkin.

Niinpä Larmola ei voinut kuvitellakaan, että Töölön yhteiskouluun olisi voinut lähteä farkuissa; ne olivat työasu.

Tämän kirjoittaja ehti sen sijaan jo mennä Kulosaaren yhteiskouluun farkuissa. Lukiossa käytettiin toki pikkutakkia ja hattua.

Yli kaksituntisen keskustelun näkökulma oli siis kulttuurihistoriallinen, osin sosiologinenkin. 1950-luvun politiikkaa onkin käsitelty jo useissa muissa historian illoissa. Ehkä muiden vuosikymmenten ilmapiiriin kannattaa palata tulevissa illoissa.

Teemoista voi muutoinkin esittää toivomuksia allekirjoittaneelle.

*Jyrki Vesikansa
jyrki.vesikansa@kolumbus.fi*

Jussi Mustonen valotti Klubilounaalla maailmantalouden näkymiä ja kysyi,

JATKUUKO SUOMEN

EK:n pääekonomisti Jussi Mustonen näytti lounastilaisuudessa 11. lokakuuta klubilaisille maailmantalouden merkit.

Monet mittarit, myös kansainväliset vertailut, antavat meidän maallikoiden ymmärtää, että Suomi on pärjännyt ja pärjää edelleenkin hyvin. Mutta aina kannattaa esittää kysymys, jatkuuko tämä hyvä meno vai onko taivaalle nousemassa tummia pilviä.

■ Seuraavassa joitakin avainkohtia kiintoisasta Elinkeinoelämän Keskusliiton EK:n pääekonomistin **Jussi Mustosen** esityksestä Klubin lounastilaisuudessa 11. lokakuuta.

”Maailmantalouden kolme napaa ovat tällä hetkellä EU, Yhdysvallat ja Kiina (mukaan lukien nousevat aasialaiset maat). Kun vertailemme tehtyjen työtuntien määrää eri talouksissa, toteamme että ”työn sankarit” tässä globaalissa vertailussa ovat Aasiassa. Myös kasvuluvut ovat siellä korkeimpia. Kasvu tu-

MYÖTÄINEN MENO?

lee sekä tuottavuuden että työllisyyden kasvusta.”

Tästä perusasetelmasta Jussi Mustonen lähti.

Yksityinen kulutus on perusmoottori

Mustonen kysyi, mikä sitten on talouksien primus motor? Ja vastasi: se on yksityinen kulutus. Yksityisen kulutuksen sankarit ovat selkeästi Yhdysvalloissa. Sieltä juontaa se kysyntä, joka heijastuu Aasian tuotantotalouksiin ja osittain myöskin Eurooppaan. Yhdysvalloissakin kulutuksen osuus bkt:stä on yli 90 prosenttia.

Tästä juontuu Mustosen mukaan myös seuraava johtopäätös, joka koskee velkaantumiskehitystä: Yhdysvaltain talous on muihin maihin verrattuna velkaantumassa ennätysmäistä tahtia.

Piiloresurssija Euroopassa

Eurooppa ja Yhdysvallat ovat kysyntämielessä veturin asemassa. Euroopan kasvu on tässä suhteessa vähäistä. Euroopassa tehdään muihin vertailukohteisiin nähden vähän työtä, ja siellä myös kulutetaan vähän.

Absoluuttisen kulutuksen lisääminen on Euroopan käyttämätön resurssi. Jos Eurooppaan saataisiin kasvudynamiikka voimaan, käyttämättä olevat

resurssit täyskäyttöön ja ihmisten usko tulevaisuuteen kohennetuksi, niin kulutuskysyntäkin asettuisi kasvu-uralle. Sitä meilläkin olisi kasvumahdollisuuksia runsaasti.

Kiinassa 60 prosenttia bkt:stä menee kulutukseen ja loput investointeihin. Kiinassa lienevat työnteon sankarit, Yhdysvalloissa kulutuksen sankarit!

Mikä rooli jää Euroopalle? Euroopan sankaruus on ”Don Quijote-sankaruutta”, perinteisiin pohjautuvaa, idealistista mutta epäkäytännöllistä. Me haluamme olla maailman paras, maailman kilpailukykyisin, mutta käytännössä teemme vääriä asioita väärään aikaan ja väärässä järjestyksessä.

Esimerkiksi globaalin ilmasto-ongelman ratkaisu, jota Eurooppa puskee, on erittäin hyvä asia, mutta tavat, joilla sitä pyritään edistämään, eivät lopputuloksena ole kovin merkittäviä siitäkin syystä, että muut eivät ole niissä täysin rinnoin mukana.

Seurauksena on, että ilmasto-ongelman ratkaisupyrkimyksissä vahingoitetaan etupäässä omaa etua. Tämän suuntaisia esimerkkejä löytyy Mustosen mukaan muitakin.

Jenkit ne vasta osaavat kuluttaa

Tilanteiden kestävyys globaalissa taloudesta pohjautuu pitkälti siihen, että Yh-

dysvaltain kulutususkko ja optimismi ovat äärettömän voimakkaita. Ilmiö perustuu vuoden 2000 taantumien jälkeiseen aggressiiviseen rahapolitiikkaan ja keynesiläiseen finanssipolitiikkaan. Näillekin tulee kyllä rajansa vastaan.

Aivan viime aikoina kotitalouksien säästämisaste on jenkeissä painunut pakaselle. Tämä on luonut talouteen lähes 200 miljardin dollarin arvosta kysyntää, mikä kääntyy noin 1,5 prosentin kasvuksi bkt:ssä.

Siinä on syy, miksi Yhdysvaltain kasvu on 3,5 prosenttia. Euroopassa kasvu on noin vain 2 prosenttia. Miten kauan Eurooppa voi tätä ongelmitta kestää, Mustonen kysyi. Ikuisestihan eivät kotitaloudetkaan voi lisätä kulutustaan velaksi!

Öljy puhuttaa markkinoita

Miten maailmantalouden kasvurytitys jatkuu? Myös Suomi on osaltaan mukana tässä pakan uudelleen sekoittumisessa. Yksi merkittävä ajankohtainen riski Mustosen mukaan ovat öljymarkkinat ja öljyn reaalihintaa.

Hinta ei ole vielä sillä tasolla kuin missä oltiin 70-luvun lopun öljykriisin aikoina. Tähän saakka on päästy läpi miltei kuivin jaloin.

IMF:n karkeahkot arviot siitä, mitä tapahtuisi, jos öljyn hinta nousisi tasolle 80 US\$ tynnyriltä, osoittavat että kuluttajahintainflaatio nousisi noin prosentin verran ja 0,5 – 1 prosenttia jäisi pois kasvusta. Nämä ovat isoja lukuja, ja ener-

giasyöpöt kärsivätkin eniten korkeasta öljyn hinnasta. Sellaisia ovat Yhdysvallat ja Kiina.

Työllisyys vaakaliidossa

Suomen työllisyyden kehitys on vaakaliidossa. Tosi asia on, että talouteemme syntyy enemmän uusia työpaikkoja kuin sieltä tuhoutuu niitä. 30 000 uutta työpaikkaa vuodessa on tämän hetken nettolisäys.

Yleinen mielikuva siitä, että meillä on runsaasti yt-neuvotteluja. Se ei ole ihan niin. Mustosen mukaan se on myös erheellinen käsitys, että meillä on joukkoirtisanomisia ja että yrityksiä ajetaan alas ja tuotantoa siirretään Kiinaan! Hänen mielestään talouden myllytyksessä syntyy joka päivä enemmän työpaikkoja kuin niitä tuhoutuu. Näin on ainakin viimeisen vuoden aikana tapahtunut.

Uusien työpaikkojen synnyssä on rakenteellisesti tervettä, että suurin osa niistä on syntynyt yksityiselle sektorille. Julkisen sektorin työllisyys on viime vuosien aikana ollut melko tasaista. Mustosen mukaan pitää katsoa tarkemmin yksityisen sektorin sisään ja havaita, että trendi on sama kuin monissa muissa maissa, eli yksityiset palvelualat ovat lisänneet työvoimaansa kaikkein ripeimmin.

Velkaantuneisuusvara Euroopassa vähissä

Euroopan talouspolitiikkaa kahlehtii vaaka- ja kasvusopimus, joka asettaa sille rajat. Myös Euroopan maiden velkaantuneisuusvara on aika lailla käytetty.

Yhdysvallat velkaantuu tahtia, jota se joutuu ennen pitkää hillitsemään. Lyhyet korot ovat niitä korkoja, joilla keskuspankit yrittävät säädellä kokonaistaloutta ja hintatasoa, ja siinä Yhdysvallat on jo kääntynyt lyhyiden korkojen noususuuntaan. Eurooppa on vielä epävarma.

Suomen lähiajan näkymät (ETLA) vuoteen 2006-2007 saakka ja se, että tänä vuonna luvut tulevat alas, ovat heijastetta metsäteollisuuden työselkkauksesta. Vastaavasti se taas seuraavana vuonna automaattisesti nostaa lukuja alemman lähtötason johdosta.

Tilanne tasoittunee vuonna 2007 vaajaan kolmeen prosenttiin. Jos riskiä on, ne ovat kansainvälisen talouden riskiä, sillä korko- ja valuuttavaikutusten myötä tulevat välittömät vaikutukset. Vientimarkkinoiden viipeet ovat kuitenkin sen verran pitkiä, että ne havaitaan vasta myöhemmin..

Kotimarkkinoilla on lyöty kiinni tulopoliittinen sopimus peräti vuoden 2007 loppuun saakka. Myös veronkevennyksistä vuoteen 2007 on sovittu. Tämä kaikki takaa tasaisen tulokehityksen ennen kaikkea kotimaiselle palvelutuotannolle.

Historialliseen tietoon perustuva ennustehaarukka antaa jonkinlaisen kuvan siitä, millaiseen tarkkuuteen ylipäätänsä ennusteilla voidaan pyrkiä. Haarukka on 50 prosenttia ja se opettaa suhtautumaan ennusteisiin kriittisesti.

Analytikot, pankit ja muut lähteet kertovat ennustetarkkuuden olevan jopa 0,1 prosenttia Todellisuudessa ja objektiiviseen tietoon tukeutuen ennuste on

tarkka kuin kruunan ja klaavan heittoa! Maailma aina yllättää, ja erilaisia shokkeja syntyy.

Katse horisonttiin ja haasteisiin

Yksi horisontin pidemmän aikavälin haaste Jussi Mustosen mukaan on ikääntyminen, väestön vanheneminen ja huoltosuhteen heikkeneminen.

Työeläkekulujen ennusteeseenkin on ympätty sisään normaalia epävarmuutta, ts. jos vuonna 2030 olemme 26 prosentin kokonaisrasituksessa, se voi yhtä hyvin olla jopa 30 prosenttia tai alle 25. Tarkemmin emme tiedä.

Samat laskelmat on aikaisemminkin ennustettu pieleen. Sosiaali- ja terveyspalvelujen kustannukset ovat pitkälle kiinni väestön vanhenemiskehityksestä. Siellä on noin kolmen prosentin kasvupaine nykyisillä oletuksilla. Monet niistä toiveista ja ennusteista, että saisimme hivetetuksi veroastetta alaspäin, voivat mennäkin päinvastaiseen suuntaan!

Kauko Lehti

● Viitisenkymmentä klubiveljeä saivat edellä olevasta hyvää palanpainiketta lounaan oheen. Kysymyksiä riitti tavanomaiseen malliin, ja lounasesitelmän isäntä **Olli Alho** sai ilon lahjoittaa aplodiin kera hyvän esityksen pitäjälle tunnuskirjamme "*Pojat Suomalaisella Klubilla*".

Ulkopoliitiikan illassa vieraana ministeri Jaakko Iloniemi:

Salintäyttä yleisöä kiinnosti

Ministeri Jaakko Iloniemi selosti klubilaisille ulkopoliitiikan illassa Yhdysvaltain tämän hetken mielenkiintoista poliittista tilannetta. Sali oli täysi.

Klubin ulkopoliitiikan illassa 27. lokakuuta oli salintäysi yleisö. Aihe, Yhdysvaltain poliittinen tilanne, herätti runsasta mielenkiintoa, kun sen esittelijänä oli ministeri Jaakko Iloniemen kaltainen terävä analysoija. Illan isäntänä toimi suurlähettiläs Antti Lassila, esitelmöitsijän virkaveli vuosien takaa. Oheisena lyhenne illan esityksestä.

■ Harvoin on Yhdysvallat olleet vastaanlaisessa poliittisessa tilanteessa, kuin mitä se on tänään. Jotta sitä ymmärtäisi, täytyy muistaa keskeiset perusasiat, joiden varaan amerikkalainen poliittinen toiminta rakentuu. Ensimmäinen niistä on Yhdysvaltain kaksipuoluejärjestelmä, jota mikään ei näytä järkyttävän.

Yhdysvaltain yli 200-vuotisen historian aikana on tehty monia yrityksiä kolmannen puolueen perustamiseksi, mutta koskaan ne eivät ole saavuttaneet mitään suurta merkitystä. Osaselitys tähän on, että vaalijärjestelmä suosii kaksipuoluejärjestelmää, koska kustakin vaalipiiristä valitaan vain yksi edustaja.

Toinen amerikkalaiselle poliittiselle järjestelmälle tyypillinen piirre 200 vuoden ajalta on se, että siellä ei ole koskaan ollut merkittävää poliittista työväenliikettä. Ja kolmas on, että hyvin pitkään poliittisissa vaaleissa on ollut suhteellisen alhainen äänestysprosentti.

Uskonnollakin ratkaiseva osa

Valtio ja kirkko ovat periaatteessa tiukasti erillään, mutta uskonto ja puolueet eivät suinkaan ole erillään, vaan kietoutuvat aika usein toisiinsa. Nämä taustatekijät heijastuvat vielä tämänpäiväisessäkin politiikassa jatkuvasti.

Vielä 60-luvulla itärannikon eliitti oli poliittisessa elämässä erinomaisen vaikutusvaltaisessa asemassa. Nimenomaan kansainvälisissä suhteissa sillä oli miltei

USA:n poliittinen tilanne

monopoliasema. Ammattiyhdistysliike oli kohtalaisen voimakasta. Tänä päivänä 12,5 prosenttia amerikkalaisista työtätekevistä kuuluu ammattiyhdistysliikkeeseen, joten se on menettänyt aika lailla asemaansa.

Nykyään maahanmuuttajat tulevat etupäässä Aasiasta ja Latinalaisesta Amerikasta, toisin kuin 60-luvulla. Ja ne poliittiset kysymykset, jotka tänä päivänä hallitsevat sisäpoliittista keskustelua, ovat melko lailla erilaisia kuin ne, mitä Euroopassa tunnemme.

Sosiaalasiat hallitsevina

Kovinkaan hallitsevia eivät ole ns. tulonjakokysymykset. Paljon suurempaa roolia esittävät aiheet, joita amerikkalaiset itse luonnehtivat sosiaalisiksi kysymyksiksi. Niihin kuuluvat mm. aborttilainsäädäntö, homoliittokysymys, joka on hyvinkin jakava poliittisessa elämässä, suhtautuminen uskontoon ja kouluopetuksessa kehitysooppiin.

Kylmän sodan päätyttyä amerikkalaiset huomasivat, että he olivat siihen erityisesti pyrkimättä joutuneet kansainvälisessä kentässä hegemoniseen asemaan. Tämä hegemoninen asema syntyi vain sen takia, että pääkilpailija eli Neuvostoliitto liittolaisineen luopui pelistä, vaihtoi jopa yhteiskuntajärjestelmänsä.

Se loi vahvan uskon siihen, että juuri amerikkalainen malli, amerikkalainen demokratiatulkinta ja amerikkalainen

markkinataloustulkinta ovat ne, jotka tästä eteenpäin olivat maailmassa valitsevia.

Uusi suhde Venäjään

Edellä esitetystä seurasi aivan uudenlainen suhde Venäjään. Kommunismi oli ollut amerikkalaisille varsinainen vihollinen ja varsinainen ongelma, ei niinkään Venäjä. Tässä suhteessa eurooppalaisten ja amerikkalaisten historialliset kokemukset ovat aivan erilaiset.

Yhdysvaltojen itsenäisyystaistelun aikana Venäjä kannatti Yhdysvaltojen itsenäistymistä Britanniasta. Sisällissodan aikana 1860-luvulla Venäjä tuki pohjoisvaltioita, siis voittajia.

I maailmansodan aikana Yhdysvallat ja Venäjä/Neuvosto-Venäjä taistelivat samalla puolella, II maailmansodan aikana Yhdysvallat ja Neuvostoliitto olivat liittolaisia. Näin siis amerikkalaisesta perspektiivistä suhteet Venäjään sinänsä ovat olleet varsin hyviä, mutta kommunismi muutti tilanteen toisen maailmansodan jälkeisenä aikana, jolloin syntyi kiivas kilpailutilanne. Tämän johdosta on amerikkalaisille ollut verrattain helppoa ajatella, että kun kommunismin aika on ohi, Venäjä ei enää ole ongelma.

Ajattelutapa ei ole samalla lailla geopolittinen heille kuin se on erityisesti keskisessä Euroopassa sellaisissa maissa, joista äskettäin on tullut sekä Naton että EU:n jäseniä kuten Baltian maat, tai Puo-

la, tai Tshekki, tai Unkari.

Ne kun ovat etsineet Yhdysvalloista lähinnä takuumiestä Venäjää vastaan sen sijaan, että ajattelisivat niin kuin niin monet amerikkalaiset, että Venäjistä ei ole enää ongelmaksi.

Vetäytyminen Euroopasta

Yhdysvallat on kylmän sodan päättymisen jälkeisinä vuosina miettinyt hyvin paljon asemaansa suhteessa läntiseen Eurooppaan. Se on nähnyt vähitellen aiheelliseksi eräänlaisen sotilaallisen, aika radikaalinkin vetäytymisen, joka jatkuu vielä tänäkin päivänä. Yhdysvallat on vetänyt pois joukkojaan, koska niillä ei enää ole sitä alkuperäistä tehtävää, mikä niillä oli kylmän sodan aikana.

Kylmän sodan päättymisen antoi amerikkalaisille aiheen ajatella, että oli mahdollisuus eräänlaiseen rauhan mukanaan tuomaan osinkoon. Toisin sanoen, kun enää ei kylmä sota vaatinut niin suurta panostamista puolustusmenoihin kuin aikanaan, nämä voimavarat voitaisiin nyt käyttää muihin tarkoituksiin.

Mutta näin ei suuressa määrin ole käynytäkään, vaan on nähty uusia uhkia. Ratkaiseva muutos oli tietysti 11. syyskuuta 2001, jolloin al-Quaida iski New Yorkissa ja Washington DC:ssä. Iskun vaikutus oli Yhdysvalloissa lähinnä samaa suuruusluokkaa kuin Japanin yllätyshyökkäys Pearl Harbourissa 7. joulukuuta 1941.

Molemmissa tapauksissa amerikkalaiset, jotka olivat tunteneet olevansa omalla mantereellaan kahden valtameren eristämänä turvassa, huomasivat yht´äkkiä, että turva olikin harhaa. Tapahtuman psykologinen vaikutus oli

lähestulkoon ennen näkemätön. Kummassakin tapauksessa se antoi perusteen presidentille hyvin äärimmäisten toimien käyttämisen, jotta uhka ei voisi uusiutua.

Nyt näyttääkin siltä, että päätös iskeä Irakiin tehtiin hyvin varhaisessa vaiheessa. Oliko sellainen käsitys vakaa, että Irakissa oli joukkotuhoaseita, on vielä todistamaton asia.

Kansakunta sodassa

Sota terrorismia vastaan ja erityisesti hyökkäys Irakiin pyrittiin aikaansaamaan tavalla, jossa olisi saatu YK:n turvallisuusneuvoston hyväksyminen, mutta tätä päätöslauselmaa ei koskaan aikaansaatu. Siitä huolimatta Yhdysvallat sai parikymmentä eri kansakuntaa mukaan tähän operaatioon, tosin muutamat kansakunnat vain symbolisin panoksin.

Kun **Georg W. Bush** asettui 11.9.2001 jälkeen uudelleen ehdolle, se tapahtui hetkellä, jolloin kansakunta koki olevansa sodassa. Näin hänen uudelleen valintansa oli suhteellisen helppoa.

Siihen vaikutti moni tekijä. Eräs niistä oli se, että hänen kilpailijansa senaattori **John Kerry**, joka itse oli äänestänyt sodan puolesta, vaalikamppailussaan vastustikin sotaa.

Bushin uudelleen valintaa on Euroopassa usein arvioitu verrattain harhaanjohtavasti ja pintapuolisesti. On arvioitu että Bush, joka on itse presidentin poika ja jonka isä oli senaattorin poika ja jonka veli on Floridan kuvernööri, tulee toisin sanoen poliittisesta dynastiasta, ja että hän olisi kaltaistensa valitsema.

Todellisuutta sen sijaan on, että Yhdysvaltain 50 osavaltiosta 15 köyhintä

osavaltiota äänesti hänen puolestaan. Kysymyksessä ei siis ollut mikään vasen-oikea-asetelma, vaan pikemminkin asetelma, johon liittyi kysymys siitä, uskoitiinko Bushiin sodanjohantajana vai ei.

Menetetty maine

Irakin taistelujen johdosta menetetty maine muslimimaailmassa ja laajalti myös Euroopassa on herättänyt Yhdysvalloissa suurta levottomuutta. Amerikkalaiset pitävät vastikään julkaistujen mielipidetutkimusten mukaan maansa nykyistä politiikkaa liian aggressiivisena ja sanovat, että on turvauduttu liian helposti voimakeinoihin.

Ollaan huolissaan siitä, mikä on Yhdysvaltain julkikuva maailmalla. Yhdysvallat pyrkii ylläpitämään edelleen hyviä suhteita Venäjään, ja Venäjä onkin tukenut Yhdysvaltoja sen taistelussa terrorismia vastaan. Siinä kummallakin on samantapaisia ongelmia.

Venäjän ongelmat ovat tietysti sen omalla valtioalueella Tshetsheniassa, kun taas amerikkalaisten huolet ovat tällä hetkellä sen oman valtioalueen ulkopuolella, vaikkakin myös sisäistä turvallisuutta on hyvin massiivisesti vahvistettu.

Öljyn saannin turvaaminen

Yhdysvaltain ulkosuhteiden kannalta aivan keskeinen kysymys nyt on öljyn saannin turvaaminen. Oma kulutus ylittää reippaasti oman tuotannon. Tämän johdosta eräät tulkinnot ovat olleet sellaisia, että Irakin operaatio on eräänlainen peiteoperaatio, jotta oltaisiin mahdollisimman lähellä Lähi-idän öljyvaroja ja turvattaisiin öljyn saatavuus.

Yhdysvaltain rooliin kuuluu hyvin tär-

keänä tekijänä myös se, että se on Tyynenmeren alueella aina Japanista etelään päin eräänlainen sikäläisen poliittisen stabiiliteetin takuumies. Tässä sen haastajana nähdään yhä useammin Kiina.

Pelko EU:sta kilpailijana

EU:n eteneminen näytti Yhdysvalloissa 1990-luvulla herättävän tiettyä levottomuutta. Ajateltiin, että jos EU:sta todella tulee maailmanvalta ja jos se luo aidon yhteisen uskottavan turvallisuuspolitiikan ja kenties puolustuspolitiikankin ja ryhtyy kehittämään Natosta riippumattonta sotilaallista voimaa, siitä saattaa tulla Yhdysvalloille kansainvälinen kilpailija.

Virallisesti Yhdysvallat ei koskaan ole sanonut näin, mutta hyvin runsaassa amerikkalaisessa alan kirjallisuudessa tämä näkökohta on tuotu usein esille.

Eräs mielenkiintoinen teoria, joka lähtee juuri tästä asetelmasta on se, että Yhdysvallat halusi laajentaa Natoa itäiseen Eurooppaan, jotta sillä lailla Euroopan Unioni joutuisi ottamaan uusia jäseniä Itä-Euroopasta.

Siten se tulisi hajanaisemmaksi ja entistä epäyhtenäisemmäksi varsinkin kun Yhdysvallat tiesi, että uudet jäsenmaat ovat hyvin vahvasti pro-amerikkalaisia. Tämä on vain yksi spekulatio monien muiden vastaavien joukossa.

Kauko Lehti

Jaakko Iloniemen esityksen toinen osa Venäjä-Kiina julkaistaan Klubilehden seuraavassa numerossa helmikuussa 2006.

Professori Antti Saarialho Klubilounaalla:

USA:n avusta Neuvostoliitolle tarvitaan perusteellinen tutkimus

Professori Antti Saarialho sanoi kiinnostuneelle Klubin lounasväelle esitelmässään 13. syyskuuta, että USA:n apua Neuvostoliitolle toisen maailmansodan aikana ei ole vielä täysin selvitetty. Se oli merkittävä, mutta sen vaikutus olisi selvitettävä vielä molemmiin puolin.

Yhdysvaltain avusta Neuvostoliitolle toisen maailmansodan aikana tarvittaisiin perusteellinen tutkimus, sillä aihe on "mustavalkoinen" ja avun todellisesta merkityksestä ei ole kaikkea kerrottu mitattavissa olevin suurein kuten tonneina ja kappalemäärinä.

■ Tätä mieltä on professori **Antti Saarialho**, joka Klubilounaalla 13. syyskuuta selosti maailmansodan aikuista USA:n Lend-Lease -apua sekä muuta, jo aikai-

sempiin sopimuksiin ja lisensseihin perustuvaa apua teollistuvalla Neuvostoliitolle.

Saarialhon mukaan kaksikolmasosaa Neuvostoliiton raskaan teollisuuden kapasiteetista 1930-luvun lopulla oli amerikkalaisperäistä: muun muassa maailman suurin terästehdas Magnitogorskissa, autoteollisuus, alumiiniteollisuus, traktorinvalmistus ja lentokonetehollisuus.

Tämän on **Stalinkin** erään lähteen

mukaan myöntänyt. Saarialhon esitys perustui muutenkin runsaaseen lähdemäärään, johon hänen selvityksessään oli yhteensä 17 viittausta.

Apu alkoi Barbarossasta

Neuvostoliitto pääsi Lend-Lease -avun piiriin Barbarossa-operaation alettua kesäkuussa 1941. Merkittävät lentokone- ja ajoneuvotoimitukset alkoivat vuoden 1942 puolella. Suomen Talvisodan takia jäädytetyt NI:n varat USA:ssa oli niin ikään vapautettu jo kesällä 1941.

Amerikkalaisilla oli huoli Puna-armeijan menestymisestä Saksaa vastaan. Pelättiin jopa täydellistä luhistumista. Näin raportoi amerikkalaiskenraali **John R. Dean** Moskovasta.

Neuvostoliitto sai kaikkiaan 11 miljardia dollarin arvosta (muuntokerroin noin 11) LL-apua. Vertailun vuoksi voi mainita, että Suomen sotakorvaukset olivat 300 miljoonaa vuoden 1938 dollaria.

USA:n toimitukset Neuvostoliittoon

Lokakuusta elokuuhun 1941-1945 USA toimitti Neuvostoliittoon kuorma-autoja ja jeepejä yhteensä 425 000 kappaletta, moottoripyöriä 35 000, traktoreita 8 000 ja tankkeja 7 000 kappaletta. Englantikin lähetti yli 7 000 tankkia Neuvostoliitolle.

Lentokoneita Neuvostoliitto sai lähes 15 000 kappaletta USA:sta ja 7 500 kappaletta Englannista. Höyry- ja dieselvetureita NI:oon lähetettiin lähes 2 000 sekä tavaravaunuja, kaatovaunuja ja tankin-

kuljetusvaunuja yli 11 000 kappaletta.

Muutakin tavaraa liittolaiselle lähettiin kosolti: ruokatarvikkeita 4,5 miljoonaa tonnia sekä 2,7 miljoonaa tonnia öljytuotteita. Kenttäpuhelimia toimitettiin 185 000 kappaletta ja kaapelia 670 000 mailia.

Terästä toimitettiin huikeat 2,3 miljoonaa tonnia, mistä riitti raaka-ainetta ainakin 40 000:n T-34 tankin valmistukseen. Alumiinia liittolainen sai lähes 230 000 tonnia eli koko sen lentokone-teollisuuden kahden vuoden tarpeen.

USA:n avun kokonaismerkitys

Itse sotatoimissa erityisesti maastokelpoisten kuorma-autojen merkitys Saksan voittamiseen oli suuri. Autojen määrä oli valtava, ja on ilmeistä, että ilman niitä Puna-armeija ei olisi ehtinyt Berliiniin ajoissa.

Länsimaiset tutkijat pitävät todennäköisenä, että Neuvostoliitto olisi ilman LL-apua pystynyt valloittamaan takaisin vain omat alueensa ennen kuin Länsivallat olisivat saavuttaneet ratkaisevan voiton Saksasta.

Myös Neuvostoliiton marsalkka **Zhukov** on kirjailija **Simonovin** mukaan todennut, että "amerikkalaiset antoivat meille niin paljon materiaalia, ettemme ilman sitä olisi voineet muodostaa reserviä ja jatkaa sotaa".

"Ilman amerikkalaisia Studebekkereitä emme olisi saaneet tykistöämme miinkään", Zhukov on myöntänyt.

Pekka Kostamo

”Suomen Kansan Liekkeinen Muisti”!

Sähkön nimi on hyvin kotoperäinen

■ Klubin nykyinen kruununjalokivi on *Suomen Kansan Sähköinen Muisti*. Nimi on onnistuneesti kaikin puolin kansallinen: sana *sähkö* on kotoperäinen nimitys, joka otettiin käyttöön *elektrisiteetin* sijaan satakuusikymmentä vuotta sitten.

Elektrisiteetille haluttiin jo varhain kätevämpää suomennosnimitystä, aikana, jolloin koko ilmiö otti vasta ensi askeleitaan teollisuuden voimanlähteenä, kauan ennen kunnallista sähkövalaistusta.

Rovasti ja kirjailija **Antero Warelius** ehdotti kansantajuisessa luonnonopissaan nimeltä *Enon opetuksia luonnon asioista* (1821) elektrisiteetin nimeksi *lieke*. Hänkö sanan oli keksinyt vai joku muu, en tiedä. Hän sen joka tapauksessa lanseerasi. Warelius tiesi, että lieke on sukua luonnon salamalle, mutta on ”ihmisiltä herätetty sähkö”.

Lönnrotilta ”lieke”

Sähkö-sanan synty oli siis jo lähellä. Mutta vielä **Elias Lönnrot** Suuressa suomalais-ruotsalaisessa sanakirjassaan (1866 - 80) suosittelee liekettä, joka tarkoittaa ”ilmassa sikiävää liekitsemää”.

Piirilääkäri **Samuel Roos** ehdotti vuonna 1845 elektrisiteetin suomennokseksi sähköä, joka tarkoittaa ”sähköisellä säkenoimistä”. Sanan kanta on siis sama kuin sähköttäminen-, sähänä-

sanoissa. Sähkö voittikin käytännössä liekkeen.

Kun **Eino Leino** *Helkavirsien* toisessa sarjassa (1916) Marjatan poika -runoon kirjoitti - luonnonmullistusta kuvatesaan - säkeen ”loimotti sininen sähkö”, arvostelija **Rafael Koskimies** totesi runoilijan nykyaikaistuneen: ”aiemmin hän olisi turvautunut sanokaamme hiiden virvoihin”.

Liekeinsinööri? Liekevirta? Lieke-moottori? Jos näihin olisi kahdeksan vuosikymmenen aikana tottunut, tuskin niitä pitäisimme kummallisina. Mutta hyvä on, että on sähkö.

Larmola paljasti myös insinööri Staffansin!

■ Klubilehden toimitusneuvoston jäsen **Yrjö Larmola** on ahkera historianpenkoja, ellei suorastaan -tutkija. Se oli Larmola, joka edellisessä Klubilehdessä paljasti insinööri **Allan Staffansin** osuuden Viaporin vapauttamisessa keväällä 1918.

Larmolan jutun varmaankin monilta unhoon jääneet asiatiedot olivat mielestäni sen arvoisia, että ne kannatti julkaista lehden veneretkireportaasin yhteydessä ja sen pohjustukseksi. Samoilla vesillähän retkeläisetkin liikkuvat.

Kirjoittajan nimi oli kuitenkin jäänyt Staffans-jutusta pois, joten sen ansiot saattoivat menneä muiden piikkiin. Annettakoon ahkeralle historioitsija-Yrjölle nyt ansionsa mukaan eli kiitokset Staffansista!

Pekka Kostamo

Uusia kirjoja Klubille

■ Klubi on saanut jälleen kirjalahjoituksia. Uusimmat kirjat ovat:

Jarmo Kanerva, Kaisu Kanerva:

Miksi? Miten?

Aineen ja elämän ihmeet

Pekka Nieminen: Suomen tasavallan vartiosto

Jarkko Vesikansa: "Kommunismi uhkaa maatamme".

Kommunismien vastainen porvarillinen aktivismi ja järjestötoiminta Suomessa 1950-1968

Marko Paavilainen: Kun pääomilla oli mieli ja kieli.

Suomalaiskansallinen kielinationalismi ja uusi kauppiaskunta maakaupan vapauttamisesta 1920-luvun alkuun.

Tilastokeskus: Suomen tilastollinen vuosikirja 2004

Kirjat ovat luettavissa kirjastossa ^ tervetuloa!

Otteita Ignatiusten sukuarkistosta:

Ruttoiset ryömivät itse omiin

■ Klubijäsen **Ilkka J. Ignatius** tekee parhaillaan "aikansa kuluksi" uutteraa siivoustyötä sukuarkistossaan. Materiaalia hänen kertomansa mukaan riittää, myös Klubin tiimoilta, sillä Ilkka on Helsingin Suomalaisen Klubin jäsen jo neljännessä polvessa.

Klubilehden toimitukselle Ilkka Ignatius lähetti mielenkiintoisen muisteluksen isoisältään **Jaakko Ignatiukselta** vuodelta 1948. Siinä Ilkan Jaakko-vaari kertoo Klubilla pitämästään esitelmästä kaverilleen 60-vuotispäivänsä tienoilla. Aiheena oli värikkäitä välähdyksiä 1800/1900-lukujen vaihteesta.

Jaakko Ignatius oli senaattori **Karl Ignatiuksen** ja tämän vaimon **Amanda Bergmanin** kuopus. Hän oli syntynyt 21. tammikuuta 1888 ja teki elämäntyönsä insinöörinä. Klubin jäseneksi Jaakko Ignatius hyväksyttiin vuonna 1942.

Lönkan ja Fredan kulmilla lapsuus

Lönnotinkatu oli silloin Antinkatu. Fredarikinkatu oli nykyinen Freda. Kulmatalo oli Jaakko-pojan syntymätalo. Vieressä oli puutalon kivijalassa **Hagelinin** kauppa ja myöhemmin vielä Hagelinin viini-kauppa ihan naapurissa.

Jaakko Ignatius
20.1.1888-20.12.1969

Pihat olivat poikien leikkipaikkoja. Paras piha oli se, jossa voi lyödä palloa ja heittää rajapalloa sekä leikkiä piilosta.

Rundman oli yksi pihakavereita, jolla sitten myöhemmin oli kutomo Helsingissä. Rundmanin isällä oli Vladimirinkadulla (nykyinen Kalevankatu) sauna, jossa oli myös uima-allas, siis paljon ennen Yrjönkadun Uimahallia.

Korttelin pojista erikoinen "tapaus" oli **Adolf**

Karling, joka oli koulussa ahkera ja etevä oppilas ja lähti ulkomaille. Hän valmistui Roomassa papiksi ja hänestä tuli katolinen Monsignore.

Ekholmin Arvid lähti teatteriin

Jännä tyyppi oli myös **Arvid Ekholm**, joka oli Jaakkoa vanhempi ja halusi vanhempiansa vastustuksesta huolimatta näyttelijäksi. Arkadian Folkteaterniin hän menikin.

Arvidin välit vanhempiin rikkoutuivat, ja tämä muutti nimensä **Englindiksi** ja lähti Ruotsiin. Arvid Englind vaikutti siellä teatterialalla vielä 1940-luvulla.

Jaakko Ignatiuksen naapurissa asui myös **Acke Hårdh**, sittemmin eläinlää-

hautoihinsa Helsingissä

käri. Nämä kaverukset harjoittivat eläintiedettä harrastamalla rotanpyyntiä. Parin syyskuukauden kuluessa saaliiksi kertyi noin parisataa rottaa, ja jokainen rotta merkittiin viivalla tikapuihin.

Leikkipaikkana myös Ruttopuisto

Toinen Antinkadun lasten leikkipaikka oli Vanhan Kirkon puisto, jolla on synkkä historia ja jota nykyäänkin kuulee kutsutavan Ruttopuistoksi.

Kun rutto raivosi Helsingissä 1700-luvun alussa, metsään raivattiin hautausmaa. Siitä kerrotaan, että monet ruttoon sairastuneet ryömivät viimeisillä voimillaan valmiiksi avattuihin rivihautoihin. Siten he varmistivat pääsynsä siunattuun maahan kuollessaan.

Vanhan Kirkon puistossa sijaitsee kauppias **Johan Sederholmin** hautakappeli. Vuonna 1890 kappelin luovutti seurakunnalle senaattori **Cederholm** ehdolla, että lattian alle muurattu perhehautauskäsi koskemattomaksi.

Monia muitakin 1800-luvun helsinkiläisiä merkkihenkilöitä on haudattu tähän vanhaan hautausmaahan.

Svanströmistä tuli originaali Kakkinen

Nuori Jaakko Ignatius muisteli klubiveljelleen 60-vuotispäivänsä tarinassaan myös "originaali Kakkista". Tämä **Kakkinen**

oli maisteri ja virkamies, ja hänen **Svanström**-nimestään vääntyi ystävien keskuudessa **Svansström**.

Jaakko Ignatiuksen pikkuserkku, maisteri **Dalström** palveli samassa virastossa kuin Svanström, jonka nimi suomeksi kääntyi lopulta Kakkiseksi. Tämän Dalströmin täti oli muuten Vanhan Ylioppilastalon piirtäjän **Hampus Dalströmin** leski.

Originaalin Kakkisen hervottomasta tyylistä Jaakko Ignatius kertoo tarinan *Adlercreutz*-laivalta, jolla herrasväki matkusti kesäisin saaristoon. Laivan kipparina oli kesällä 1894 tai -95 vanha merikarhu **Pettersson**.

Lounaalla Pettersson veti kapteeninpöydässä rintataskustaan punaisen nenäliinansa, vanhan ajan nuuskaliinan. Kakkinen tokaisi silloin kovalla äänellä:

"Hör Du Pettersson, Ditt snuskiga svin, sa jag inte redan våren -88, att Du skulle låta tvätta den där näsduken!"

Ignatiusten "Sukuviestistä"

lyhentäen referoi

Pekka Kostamo

Harmittaa...

- Päivää, veljet! Miten menee?

■ – Päivä kerrallaan ja sitäkin vauhtia vanhenee.

– Harmittaako se?

– Ei, tallellahan ikä eletty.

– Entä te nuoremmat? Harmittaako teitä mikään?

– Turvallisuuskeskustelu. Ilkiävät inttää, ettei meillä ole turvallisuusuhkaa.

– Onko sitä?

– On ollut ja on aina oleva.

– Miksi se sitten kielletään?

– Sieluihin on pesiytynyt suometumisen virus. Useimmat presidenttiehdokkaatkin kiertelevät aihetta kuin kissa kuumaa puuroa.

– Klubiveljemme, amiraali **Jan Klenberg** oli Helsingin Sanomien kirjoituksessaan realistinen. Hän pohti asiaa laajasti ja kaukonäköisesti.

– Yrittihän yksi alikersantti kumota hänen perustelujaan, mutta taisivat painia eri sarjoissa.

■ – Minulla on paljon pienempi harmin aihe. Se on farkkujen käyttö. Nuoret miehet tulevat juhliin ja konsertteihin kuluneissa farkuissa. Televisiossa ne ovat joka toisella. Kohta niitä nähdään frakkipuvun housuina. Daameilla voi jo nyt nähdä farkut silkkipuseron ja korujen kanssa. Se loukkaa tyylitajuani. Jos farkut astelevat tänne klubiimme, harkitsen eroamista.

– Minua ottaa päähän televisioesiintyjien liian nopea puhuminen. Suoltavat sanoja peräkkäin ja sisäkkäin niin tiuhaan, että puolet jää ymmärtämättä.

Uutisvuodon **Peter Nyman** ja Bumt-sibumin **Marco Bjurström** ovat esimerkkejä, joita koululaisetkin jäljittelevät. Ennen vanhaan veteraanitoimittaja **Leo Meller** opetti talon puolesta uusille toimittajille puhetaitoa. Nyt tarvittaisiin oma meller joka kanavalle ja ohjelma-tuotannon alihankkijalle.

– Kun kapellimestari **Leif Segerstam** oli Klubimme kunnioitettuna kirjavieraana, hänen viehättävä avustajansa **Minna Lindgrenkin** oli virittänyt päälle sellaisen pikavaihteen, että puheen sisältö jäi osaksi arvailujen varaan.

– Entä suuri maestro itse? Miten hän puhui?

– Hän soitti paremmin.

– Koulun pitäisi opettaa lapsille selkeän puhumisen taitoa. Joudun yhtenä kysymään lapsiltani ja lastenlapsiltani: "Mitä sanoit?" Tai pyytämään: "Sano se uudelleen hitaammin!"

■ – Minua taas kiusaa lehtitekstien liian pieni kirjasinkoko. Lähettäisivät edes lehden mukana suurennuslasin.

– Jospa vika on silmissäsi?

– Tuskin, sillä kaihit on jo leikattu.

– Ottavatko ketään päähän nuo yritysjohtajien optiot ja muut kannustuslisät?

– Minä torjun kateuden kiusaukset ajatteleamalla, että heitä on onnistanut elämän arpajaisissa. Maksavathan niistä veroakin. Mutta yhtä ihmettä minä odotan.

– Mikä se on?

– Että ilmaantuu sellainen yritysjohtaja, joka sitoutuu tekemään hyvin

työnsä kuukausipalkalla eikä yritä rikastua ajamalla alaisiaan kilometritehtaalle.

– Nyt tulospalkkausta viedään virastoihin ja palvelulaitoksiinkin.

– Millä mitataan työn tuloksellisuus sairaaloissa, vanhainkodeissa ja kouluissa?

– Poliiseilla se olisi helpompaa. Maksettaisiin provisiota sakkolapuista.

■ – Minua harmittaa ääni- ja kuvatekniikan liian nopea kehitys. Ei tiedä, millaisella kameralla pitäisi ottaa kuvia ja miten ne tallentaa, jotta niitä voisi katsella vielä kymmenen saati sadan vuoden kuluttua. Menetelmät ja laitteet muuttuvat alvariinsa eivätkä ole aina yhteensopivia.

– Äänistä puheen ollen minua ottaa kirjaimellisesti päähän kaikkialta korviin tunkeva musiikki. Joululaulutkin ovat jo puolisyksystä muuttumassa melusaasteeksi.

■ – Minulle muistuu tässä kuunnellessa mieleen tarina emännästä, jota harmitti naapurin mummon hyväntahtoisuus.

– Mikä siinä risoi?

– Se, ettei mummo puhunut koskaan kenestäkään pahaa, vaan hänellä oli aina jotain hyvää sanottavana. Emäntä päätti panna mummon koetukselle. Hän kysyi: "No entäs tuo piru? Onko sinulla hänestäkin jotain hyvää sanottavana?"

– Oliko?

– Mummo mietti hetken ja sanoi: "Hän on ahkera."

Pöytäläinen

**Eversti Erkki Nordberg
sotilaspolitiikan illassa 6. lokakuuta:**

JIHADIN ITSEMURHA- TERRORISTIT PYRKIVÄT JALOSTUMISEEN

Vain harvat Irakissa toimineet itsemurhapommittajat ovat jättäneet jälkeensä videon itsestään. Ne vielä harvemmat, joiden nimi on jotenkin tullut julkisuuteen, ovat yleensä olleet ulkomaalaisia saudeja. Jonkin verran tietoja on saatu, kun on kuulteltu yrityksissään epäonnistuneita itsemurhapommittajia.

Eräs irakilainen on lisäksi antanut keväällä 2005 lehtihaastattelun tehtävänsä valmistautuessaan.

Eversti Erkki Nordberg käsitteli sotilaspolitiikan illassa arkaluontoista aihetta eli islamistista terroria ja jihadin periaatteita.

■ Jihadismia ja islamistiterroristien "sie-lunmaisemaa" valaisi klubilaisille alan eräs johtavin suomalaisasiantuntija eversti **Erkki Nordberg**. Klubi kuunteli häntä hiirenhiljaa, ja keskustelu virisi esityksen lopuksi vilkkaana - myös klubilaisien yksityisissä pöytäryhmissä.

Nordbergin mukaan itsemurhapommittajien henkilötiedoista voidaan päätellä, että terroristinalku ei suinkaan pääse välittömästi itsemurhapommittajaksi. Hän joutuu aloittamaan uransa "jihadistina", pyhän sodan kävijänä. Näitä 20-25 -vuotisia nuorukaisia käytetään aluksi muun muassa ylläköiden ja iskujen tekemiseen tavanomaisin asein sekä tienvarsipommein. Kohteina ovat amerikkalaiset sotilaat sekä Irakin armeija ja poliisivoimat niihin pyrkivine rekrytteineen.

Terrorismin oikeutus

Jihadistit ja varsinkin itsemurhapommittajat ovat uskonnollista väkeä.

Kysyttäessä he yleensä vastaavat Ko-

raanin säkeillä ja käyttävät muutenkin-puhuessaan viittauksia siihen. He tais-televat ensisijassa islamin puolesta ja toiseksi tullakseen marttyyriksi sekä hyväksytyksi taivaaseen. Oman maan hal-lintaan saaminen on tavoitteissa vasta kolmannella sijalla.

Jihadistit perustelevat usein terroris-min oikeutusta Koraanin kahdeksannen suuran säkeillä 59-60.

”Valmistautukaa heitä [uskottomia] vastaan niin suurin voimin ja niin monin hevosin kuin pystytte, jotta pelottaisitte niillä Allahin ja itsenne vihollisia ja muita, joita ette tunne, mutta jotka Allah kyllä tuntee.”

Tällaiseen toimintaan on ryhdyttävä, kun islam ja muslimit ovat uhattuina.

Itsemurha ja toisen muslimin tappa-minen ovat islamin uskossa kiellettyjä.

Koraanin neljännen suuran säe 29, jossa ne kielletään, on kuitenkin tulkitta-vissa arabian kielessä kahdella tavalla ja käännetty muille kielille vähintään kol-mella tavalla.

”Uskovaiset, älkää käyttäkö omaisuut-tanne turhuuteen, vaan käykää yhteises-tä sopimuksesta kauppaa. Älkää tappako itseänne. /Älkää tappako/tuhotko toisi-anne.”

Kielto saattaa siten koskea myös toi-sen muslimin taloudellista tuhoamista.

Itsemurhaterrorismi aiheuttaa yleensä myös rinnakkaisvahinkoja, ‘collateral damages’, jolloin viattomia muslimi-ekin kuolee. Tällaisen tilanteen varalta it-semurhapommi ensin rukoilee, ettei hän-ten terroritekonsa aiheuttaisi viattomien ihmisten kuolemaa.

Mutta jos niin tapahtuu, hän tietää, että kun he tulevat taivaaseen, Allah tu-lee pyytämään heitä antamaan itsemur-hapommille anteeksi.

Kun itsemurhapommittaja on teh-nyt tekonsa, hän pääsee nauttimaan ”suuresta palkasta” ja terroristitove-riensa seurasta. Niitä luvataan Koraanin kolmannen suuran säkeissä 157-158 ja 169-172.

”Jos te kuolette tai saatte surmanne [Allahin tiellä], kootaan teidät Allahin luo. Älä pidä kuolleina niitä, jotka on [jo] sur-mattu Allahin tiellä. He iloitsivat myös niistä, jotka eivät ole vielä tulleet heidän joukkoonsa ja siitä, ettei näilläkään ole mitään pelkoa eivätkä he joudu sure-maan.”

Terroristin sielunmaisema

Itsemurhapommittajat ovat menesty-neet koulussa yleensä enintään keskin-kertaisesti. Moskeijassa harjoitetuissa ko-raaniopinnoissa he ovat sen sijaan olleet oivallisia oppilaita. Lontoossa heinäkuus-sa iskeneet muslimit olivat heränneet vasta varttuneemmalla iällä.

Aivan köyhät lapsuuskaiset harjoittavat taas koraaniopintojaan koraanikouluissa, joita on muun muassa Pakistanissa kym-meniä tuhansia.

Ehkäpä ainoa tieteellinen psykologi-nen tutkimus, jossa on voitu tarkastella islamistisia terroristeja, on toteutettu Is-raelin vankiloissa ja raportoitu Yhdys-valloissa.

Luonnetestien mukaan kaikilla tut-kituilla oli vertailujoukosta poikkeavaa psykopaattista altistumista, vainoharhai-

suutta, masentuneisuutta ja lievää maanisuu­ta. Fundamentalistisiin ryhmiin kuuluneilla esiintyi myös skitsofreniaa ja kaikilla psykopatiaa sekä sairaalloista vihaa.

Haastatteluosiossa terroristeilla ilmeni voimakkaita me - ne ja me - meitä vastaan -asenteita. Muita piirteitä olivat vihamielinen ryhmäkuntaisuus, pyrkimys alistua yhdenmukaisuuteen, voimakas alistuminen auktoriteetin alaisuuteen, patriotismi sekä halu alistua tiukkoihin uskonnollisiin lakeihin.

Palestiinalaisten isänmaallisuus kohdistui oman valtion aikaansaamiseen. Muilla on kyse islamilaisen valtion luomiseen maan päälle.

Muita haastatteluosiossa ilmi tulleita islamistisen terroristin piirteitä olivat homoseksuaalisuuden pelko, liiallisen vapauden pelko, sekä perinteinen naiskuva.

Lisäksi he pelkäsivät vapaata seksuaalisuutta, demokratiaa ja vapautta yleensä.

Voimaa ja väkivaltaa terroristit sen sijaan ihannoivat.

Puhdistautuminen

Halukkaat jihadistit otetaan itsemurhapommittajien listalle vasta, kun he ovat ensin osoittaneet mieskuntonsa aseellisessa alueellisessa taistelussa tai terroriteoissa.

Se on terroristille onnen päivä, josta alkaa valmistautuminen itse tehtävään. Sen aikana käydään läpi erityinen ohjelma, jolla mieli vakaannutetaan ja sielu

puhdistetaan. Tätä pääasiassa psykologista ja hengellistä vaihetta johtaa sekä kenttäkomentaja että uskonoppinut.

Valmistautuja lukee Koraanin lisäksi pyhän sodan historiaa sekä kertomuksia aikaisemmista suurista marttyyreista. Se lujittaa mieltä. Kirjallisuuden lisäksi kuunnellaan nauhalta puheita, joissa käsitellään esimerkiksi itsemurhapommittajaa taivaassa odottavaa suurta palkintoa. Valmistautujille on aivan viime aikoina alettu lisäksi näyttää videolta onnistuneita itsemurhaiskuja ja järjestää retkiä niiden tekopaikoille.

Itsemurhapommittaja valmistelee kuukausia kestävän valmistuksen aikana myös viimeisen rukouksensa. Yleensä Allahia pyydetään siunaamaan itsemurhatehtävä, jotta se aiheuttaisi mahdollisimman paljon tappioita väärauskoisille. Sitten pyydetään Allahia puhdistamaan sielu, jotta itsemurhapommittaja olisi valmis kohtaamaan Hänet. Lisäksi rukoillaan, että itsemurhapommittaja näkisi marttyyri­veljensä, jotka ovat jo Allahin luona.

Kun tuleva marttyyri saa valmistautumis­soiton, loppuvaiheen koulutus on vielä aiempaa ankarampaa. Viimeiset päivät vietetään liki eristyksessä, todennäköisesti jossain turvatalossa muiden harvojen valmistautujien kanssa.

Talossa ei ole televisiota eikä musiikkia. Valmistautujien edellytetään tässä vaiheessa vaipuvan uskonnolliseen mie­­tiskelyyn ja rukoukseen, vapauttamaan mielensä mahdollisista positiivisista ajatuksista kaikkia väärauskoisia kohtaan.

Kirjaillassa Eine Kirveskari-Al-Sadoon:

Evakkona keskellä sotaa

■ **Eine Kirveskari** kertoo rauhallisella, pehmeällä äänellä kokemuksistaan.

”Ajattelimme, että jos tulee suora pommi-isku, niin on parempi, että kuolemme kaikki yhdessä. En olisi halunnut lähteä evakkoon. En uskonut sodan syttyvän, ja inhosin ajatusta lähteä vieraaseen paikkaan sellaisten ihmisten haitaksi, joita en koskaan ollut nähnyt. Viimeiseen asti sanoin, että olen mieluummin omassa kodissani kuin lähdän vieraisiin nurkkiin.”

Omat evakkoaikansa muistavasta karjalaispojasta tuntuu, että Pudasjärven Panuma-kylän tyttö siinä muistelee niitä aikoja, jolloin hän oli Orimattilassa evakossa, mutta ei. Kaikki tapahtuu kaukana koti-Suomesta ja monta kymmentä vuotta meidän omien sotiemme jälkeen. Nimetkin ovat vuosien saatossa muuttuneet. Vain Eine on entinen. Sukunimi on nyt **Al-Sadoon**, miehen nimi **Nimmer** ja lasten nimet **Tariq**, **Hawa** ja **Luei**.

Eine Al-Sadoon oli tullut 5.9.2005 Klubin kirjailtaan esittelemään kirjaansa Elämäni Irakissa – aavikkomyrskystä Bagdadin valtauksen. Se perustuu päiväkirjamerkintöihin vuosilta 1991-2003.

Eine Kirveskari-- Al-Sadoon perheineen on kokenut kovia Irakin sodan jaloissa. Kirjaillassa hän sävähdytti kuulijoita.

Lohja-yhtiön töihin Irakiin ja naimisiin

Eine Kirveskari oli vuoteen 1977 kääntänyt liikekirjeitä Lohja-yhtiössä ja lähti silloin, 28-vuotiaana, Irakiin, firman määräämiin töihin. Ja rakastui.

Tuleva mies oli kiinteistövälittäjä. Eine sanoi papille vaihtavansa uskontoaan.

”Se oli järkeilyn tulos. Oli selkeämpää, että perheessä on yksi yhteinen uskonto.” Kirjassaan hän kertoo kuitenkin seuraavansa miehensä rukoushetkiä vain sivusta.

”Tiedätkö, miten kettu nukkuu? Nimmer kysyi noustessaan seisomaan aamurukouksiltaan. Juuri tuolla tavalla sinäkin nukuit., kun rukoilin.”

”En minä nukkunut, makasin vain ja odotin, että lopetat, niin päästään aamuteelle.”

Eine Al-Sadoon sai Nimmerin kanssa kolme lasta ja jatkoi Suomessa alkaneita evakkoreissujaan **Saddam Husseinin** diktatuurin varjossa. Vuonna 1991 alkaneen Persianlahden sodan ja syyskuun 11. päivän terrori-iskujen jälkeen syntyneen uuden sodan aikana hän joutui

muuttamaan Bagdadista maaseudulle.

Suomeen saapuneisiin ja tänne jääneisiin lapsiinsa hän oli vain satunnaisesti yhteydessä satelliittipuhelimen välityksellä. Nyt hän on kotimaassaan, ja aviomies jatkaa työtään Bagdadissa. Eläkeiän kynnyksellä hän suunnittelee palaavansa Irakiin, mutta siellä naapurit varoittavat hänen miestänsä: ”Älä anna **Um Tariqin** tulla Irakiin. Aina kun hän tulee, täällä syttyy sota”.

Kirjaillassa Eine Al-Sadoon ennustikin, että syyskuussa 2006, jolloin hän aikoo palata Bagdadiin, siellä on käynnissä sisällissota.

Perheenäidin elämää sodan varjossa

Elämäni Irakissa on kuvaus bagdadilaisen perheenäidin elämästä lähes katkeamatta jatkuvan sodan jaloissa. Samalla se kertoo viehättävällä tavalla kahden kulttuurin yhteiselosta, mutta myöskin raa’asta poliittisesta reaali maailmasta.

YK:n taloussaarto käänsi irakilaisten mielet länttä vastaan eikä amerikkalaisten panssarivaunujen ilmestyminen Bagdadin katukuvaan ainakaan parantanut tilannetta.

”Saddamin pojat olivat kuin valtio valtiossa. He keräsivät lääkeavustuksetkin omiin taskuihinsa.”

Ja kun Saddam oli kukistettu amerikkalaiset pitivät huolen siitä, että kansallismuseon, kansalliskirjaston ja kansallislatterian mittaamattoman arvokkaat aarteet siirtyivät – elleivät olleet tuhoutuneet pommituksissa – Atlantin taakse antiikkikauppoihin.

”Saddam hirttäisi mellakoivan roskaväen”

Nyt kaivataan jo Saddamia Husseinia takaisin. ”Saddam kyllä tietäisi, miten irakilaiset pidetään kurissa. Hän hirttäisi koko rosvoilevan ja mellakoivan roskaväen”, Nimmer sanoo kirjassa.

Mutta ehkäpä vielä syvällisempi kaippu on aikoihin ennen vuoden 1958 upseerivallankaappausta, jonka yhteydessä kuningas **Feisal II** surmattiin.

”Monena iltana istuessamme Azizian (evakkokaupungin) pimeydessä Nimmer kertoi **Nuri al-Saidista**, joka oli neljäkymmentä vuotta pääministerinä kuningasvallan aikana. Hän sanoi, että Irak on saostekaivo. Täällä on arabeja ja kurdeja, armenialaisia ja turkomaaneja, sunnimuslimeja ja shiiamuslimeja, kristittyjä ja yesidejä. Ja minä olen tuon seostekaivon kansi. Jos minä lähden joskus tästä maailmasta tai jätän Irakin, kaikki kaivon paha haju nousee ylös kaivosta, eikä kukaan pysty sulkemaan saostekaivon kantta minun jälkeen.”

Kirja päättyy Eine Al-Sadoonin retoriiseen kysymykseen: ”Näinköhän amerikkalaiset jaksavat istua tuon saostekaivon kantana seuraavat neljäkymmentä vuotta”.

Weijo Pitkänen

”Rommaanin rupsautan tästä”!

Heikki Turunen työsti kaunokirjallisen yrityshistorian

Honkarakenteen teollisuusneuvos Reino Saarelainen, kirjailija Heikki Turunen ja marraskuun 6. päivän kirjaillan vetäjä Veikko Sonninen selittävät, miksi yrityksen historiikki tehtiin romaaniksi.

■ Vankkana Pielisen seudun romaani-kirjailijana tuttu **Heikki Turunen** julkaisi viime keväänä kirjalliseen muotoon saatetun yrityshistorian, maan (vaiko maailman?) suurimman hirsirakennusten viejän, Honkarakenteen, ja sen yrit-

täjäperheen tarinan.

Miten näin oli päässyt tapahtumaan? Romaanikirjailija yrityksen historiaa kirjoittamassa? Siitä olivat 6. marraskuuta Klubissa altavastaaajina kirjailija ja Honkarakenteen täysinpalvellut toimitusjohta-

ja, teollisuusneuvos **Reino Saarelainen**.

Miksi teistä tehtiin romaani, tilaisuuden puheenjohtaja **Veikko Sonninen** tahtoi tietää.

Saarelainen kertoi, että yrityshistoriikka oli ajateltu jo jonkin aikaa. Oli mainittu mahdollisten kirjailijain nimiä.

- Miksi ei Turunen, melkein oman kylän kirjailija, Reino Saarelaisen vaimo ehdotti. Olihan aihe melkein kuin **Aleksis Kiveä**. Isä **Tahvo Saarelainen**, viljelijä, joka iässään teki kymmeniä kilometrejä oja ja pystyaitoja, harras ja työteliäs äiti, sisaret ja viisi veljestä, jotka tulivat metsästä ja kirjaimellisesti omin käsin rakensivat kansalliseksi symboliksi käyvän yhtiön. Turusta pyydettiin historioitsijaksi.

Turunen yllättyi, mutta sai Mersun

Ajatus yllätti kirjailijan. Totta kai hänen kaunokirjallinen tuotantonsa on samalla perustavanlaatuista dokumentaatiota Pielisen seudun elämän kehityksestä sotien jälkeen, sitä hänen ei tarvinnut kuulijoille sanoakaan, mutta mikäs historioitsija hän nyt on?

- Sanoi, että jos Mersun annatte, Saarelainen kertoi. - Taitaa se sillä ajella vieläkin. Vanha auto olikin jo kulunut Pohjois-Karjalan pitkillä teillä, jouti nyt pojalle opiskelujan autoksi.

Ajatus alkoi vaivata kirjailijaa. Kirjaksihan tuossa nyt joka tapauksessa on aineista. Hän keräsi tietoja naapureilta, niiltäkin, jotka olivat tunteneet Saarelaisen veljekset nuorina. Hyvin olivat mieleen jääneitä henkilöitä, niin vanhemmat

kuin lapset. Työstään kunnioitettuja.

Ja mukaan tulivat kreikkalaisen tragedian ainekset tai kovan kohtalon arkkityypit: äiti ei töiltään joutanut sairaalaan ja kuoli synnytykseen, sisar rasitti itsensä loppuun äidin sijaisena, talvisodasta jouduttiin evakkoon Keski-Suomeen, ja kun takaisin Myllykankaalle palattiin, vanhan asutushistorian luurangot töröttivät talonmuureina kaikkialla kylässä.

Isä vuorasi latoon pahvista tilapäisasunnon. Kenttäsirkelein pohjalta pojat vartuttuaan lähtivät kehrittelemään koneita hirsitalojen tekoon.

Tragedian ihmiset alkoivat elää

Ihmiset olivat käyneet Heikki Turuselle eläviksi. Valokuvat olivat edessä pöydällä. Unessako idea aukeni: Rommaanin rupsautan tästä!

Tuli kaksi romaania. Jumalan piika pohjautuu äidin ja sisaren kohtaloon, Hongan tarina on veljesten työn kuvaus.

Veikko Sonninen halusi tietää, olisiko tieteelliseen historiikkiin tarvittavaa lähdeaineistoa ollutkaan käytettävissä, johtokunnan pöytäkirjoja, arkistoitua kirjeenvaihtoa ynnä muuta sellaista?

-Ei meillä semmoiseen ollut aikaa, Reino Saarelainen vastasi, verottajan vaatimat paperit tietysti oli, kirjanpito oli ja kaupparekisteriin tarvittavat paperit. Käsin väännettävä Rex Rotary -monistuskone oli myös. - Ei ne paperit ole järjestyksessä isommissakaan firmoissa, huusi **Jyrki Vesikansa** väliin.

Oli Heikki Turusella toki kirjallistakin

dokumentaatiopohjaa. Hän luki vuonna 2004 valmistuneen **Jussi Halttusen** väitöskirjan "Osaamisperustaisen kilpailukyvyn ja yrittäjyyden edistäminen, tutkimustapauksena Raahan tietotekniikan muuntokoulutusohjelma insinööreille".

Tutkimuksessa on Honkarakennetta käytetty yhtenä keskeisenä esimerkkinä. Pienet ja keskisuuret yritykset vastaavat pääosasta uusia työpaikkoja, tutkija painottaa.

Honkarakenteen historia ei suinkaan ole pelkkää kasvu-uraa. Kaikki omaisuus oli myyty ja kiinnitetty, kun viimeinen kone saatiin tuotantolinjaan. - Siinä saa kuulkaa kaksi kertaa lukea itsensä diplomi-insinööriksi, ennen kuin tällöinen idea muuttuu tuotannoksi, Saarelainen sanoi, eikä aiheetta. Tässä vaiheessa valtiontakauslaitos ilmoitti, että lainaa ei myönnetä, kun ei ole käyttöpääomaa. Tehtiin osakeyhtiö, veljekset jäivät vähemmistöosakkaiksi. Mentiin muihin töihin, tavoitteena vähitellen ostaa firma takaisin.

Japanista tuli ihmemies Fukuda

Ihan oikeita ihmeitä tapahtuu. Japanilainen liikemies **Fukuda** seurueineen oli Suomessa pikaisilla huonekalu- ja turkisostoksilla. Matkalla lentokentälle hän kysäisi taksimies **Eilolta**, mitä muuta hänen kannattaisi Suomesta ostaa.

Eilo viittasi Honkarakenteen Järvenpään näyttelyalueeseen, jonka ohi juuri ajettiin: - Vieköö noita.

Kaarrettiin pihaan. Japanilainen ihas-

tui lujuusideaan, pitkiin läpihirren-pultteihin. Nuohan kestävä maanjäristyksen! Oli kiire Roomaan; hotellin portierille jätettiin Saarelaisia varten lentolippurahat tulla perässä.

Tehtiin isot kaupat, ensin kymmenen, sitten 250 taloa. Siitä alkoi kansainvälistyminen. - Saatiin kaksi miljoonaa käteistä ilman vakuutta. Tuntuuko tulta, pankkimiehet? Oma ongelmansa olivat maahantuontiluvan edellyttämät testit.

Kiitetty on, ettei kiroilla

Millaista palautetta Heikki Turunen on kirjasta saanut? - On kiitetty, että tässä kirjassa Turunen ei kiroile. Eihän sitä, uskovassa talossa. Kirjoitan niin kuin on. Viisi veljestä tuli salolta, se on totta. En voi kirjoittaa laskelmoidusti, olen tunnemöhkäle. Oli kesäyö ja helle hehkui, kun kirjoitin Reinon syntymästä samanaikaisena helleyönä. Isä Tahvo kysyi unessa: Onko siulla rahhoo? Sisar Esteri vaati jotakin, esiliina edessä. - En minä vielä osaa, oota nyt vähän aikoo vielä.

- Entä Reino Saarelainen, onko hän eläkeläisenä malttanut pysyä poissa työmaalta? - Kun on hirteen joutunut, hirsessä pysyy. Jos pitkään eivät jalat ota maahan, alkaa tuntua pahalta. Vaikka minä olin köyhä, en minä ollut ylpee.

Yrjö Larmola

Kirjaillassa Minna Lindgren ja

Minna Lindgren (vas.) esittelee kirjan kohteensa professori Leif Segerstamin Klubin kirjaillassa.

■ **Veikko Sonninen** avasi Klubin kirjaillan 3. lokakuuta toivottaen aplodien säestämänä tervetulleiksi professori **Leif Segerstamin** ja Ylen ohjelmistopäällikkö **Minna Lindgrenin** Leif Segerstam, *NYT*-kirjan julkaisemisen tiimoilta.

Kauan on eletty ja monenmoista nähty ja kuultu, mutta professori Segerstamin kaltaista monipuolista esittäjää, taitajaa, jykevää humoristia ja syvämietteistä neroa tuskin milloinkaan aikaisemmin.

Sanat eivät riitä kertomaan eikä

muisti tallentamaan Leif Segerstamin tarjoamaa täyslaidallista, jonka salin mitalla paikalle saapuneet klubiveljet daameineen saivat kokea kirjaillassa.

Minna Lindgrenin tilaisuuden juonto vei meidät vuoroin Segerstamin varhaiseen lapsuuteen, jopa hetkiin ennen syntymää, vuoroin shamaanin kykyihin ja ihmeparantajaan tai suurten elämänviihsauksien laukojaan. Ei siis ihme, että salin yleisö kuunteli hiiren hiljaa Leifin (tai **Lifen** - kuten Leif itse sanaili) kokemuksia

Leif Segerstam,

NYT

ja näkemyksiä säveltaiteen maailmassa.

Kysymyksiä äärettömyyteen

Välillä Leif hätkähdytti kuulijansa suoralla kysymyksellä, kuten esimerkiksi: "Oleteko te, hyvät ihmiset, tehneet joskus seitsemän kysymystä äärettömyyteen". Ei vastausta salista!

"Minulle se tapahtui aivan yhtäkkiä ahaa-elämyksenä 34 vuotta sitten, eli vuonna 1971 12.12. klo 12:12. Oikeastaan, muusikko musisoidessaan on tietämättään aina tekemisissä, suorastaan symbioosissa, äärettömyyden kanssa."

Tässä kohdassa Life siirtyi flyygelin ääreen ja soitti itsensä kanssa, toisin sanoen taustalla nauhalta soiva äänite Pariisin konsertista kymmenisen vuotta sitten oli pohjana hänen soitolleen tässä ja nyt. Tämän jälkeen kuulimme professorin lausumana tekstinsä Vocal Truths, mikä erikoisine vivahteineen tyrmäsi kaikki kuulijat!

Tarkempi äärettömyyden selostus jätettäköön tässä yhteydessä niiden omaisuudeksi, jotka olivat tulleet tähän tilaisuuteen sen itse kuulemaan!

Miten tartutaan nyt-hetkeen?

Seuraavassa esimerkkejä juontajan maestrolle esittämistä kysymyksiä typistettyine vastauksineen:

Lindgren: Hetkeen tarttuminen. Mi-

tään ei ole aina hyvä suunnitella, vaan tehdään vain ne asiat, jotka juuri sillä hetkellä tuntuvat hyvältä. Improvisoiminen, heittäytyminen, leikkiminen, NYT-hetki. Siitä kirjankin nimi. Kerro Leif, mikä on näkemyksesi nyt-hetkestä. Kerro miten ihminen voi laajentaa nyt-hetkeä ja rikastuttaa elämäänsä.

Segerstam: No silloin kun hän polttaa nyt-hetkeä, hän polttaa kynttiläänsä. Ei ole tarkoitus polttaa molemmista päistä vaan nimenomaan leventää. Ennen nyt-hetkeä ihmisessä on derivoitunut kaikki edellinen, ja samanaikaisesti ha-puavat tuntosarvet integroivat tulevaa. Sen näköinen se, ja mitä enemmän kasvaa kokemuksia, sitä enemmän mahtuu tiedostoon, jota voisi kuvata vaikka so-keritopaksi. Kannattaisi harjoittaa vakavaa stand-upia, koska silloin tulee miet-tineeksi, mitä kaikkea voisi tarjota, mitä kortteja on tässä elämän pelissä.

Lindgren: Isoisäsi oli verenseisauttaja. Miten se on vaikuttanut siihen, mitä Sinä olet?

Segerstam: Isoisältäni siirtyi monen mutkan ja tapahtuman kautta äitiini ky-seisenlaista karismaa ja sitä tietä edel-leen ehkä minuunkin, mikäli minulla nyt sellaista on. Tiedämme, mitä on suoritus-paine. Jos sen kanssa pääsee sinuksi niin, että se on luonnollinen tila, että ymmärtää, ettei pidä jänistää ja juosta pois koska on luonnollista, että on sel-laisessa tilanteessa. Silloin on jo voiton

Leif Segerstam joutui puolustamaan myös johtajatonta orkesteria.

puolella.

Kiitoksen saaminen on suorittajalle hyvin tärkeitä. Olipa kyseessä nuori keihäänheittäjä tai säveltäjä. Itse olen sitä saanut niin paljon, että voisin jo vähitellen löysätäkin.

Lindgren: Puhut usein elämän partituurista, jonka pitäisi olla mahdollisimman rikas, jotta syntyisi rikkaita tulkin-toja.

Elävää musiikkia purkkiruoan ohella

Segerstam: Täytyyhän nyt-hetkeä motivoida, kun tulkitsee. Musiikki ei ole se

mikä soi, vaan miksi se mikä soi, soi niin kuin se soi silloin kun se soi! Kuulijahan ajattelee vaikka mitä kun jotain soi. Ei tarvitse päättää miten kuuntelee, kunhan nyt vain kuuntelee.

Parasta on, että on ihan nollannut itsensä ja sitten tulee mitä tulee. Jälkeenpäin ei tiedäkään, mitä alitajunta tekee. Se saattaa tehdä asioita sillä aikaa, ratkaista jonkin knoppijutun, joka on elämän partituurissa suorastaan piikki lihassa. Sellainen saattaa irrottautuakin musiikin aikana. Psykologisesti se on sitä, että niin sanottua aikaa, jota ei ole ole-massa, voidaan musiikissa ajatella olevan

omana aikanaan, ja elämän partituurissa on oma aikansa.

Jossain vaiheessa voidaan kuvitella, että päivän elämän rytmin aika tulee otetuksi pois, kun se telakoituu musiikin satelliittina siihen emälaivaan, joka on estradilla "gladiaattorien" käsissä. Tämä on live-musiikin ihme. Tämän verran olen "musiikkivihreä." Pitäisi varjella sitä, että elävää esitystä on aina olemassa purkkiruoan ohella.

Lindgren: Leif on jo vuonna 1965 huomannut, että kapellimestari, joka podiumilla seisoo ja käskyyttä "gladiaattoreita", on kenties jonkinlainen este muusikoiden ja yleisön välissä. Yleisön kaikki huomio kiinnittyy tähän "semaforiin"(Leifin termi kapellimestarista), joka huitoo siinä, eikä musiikki välitykään enää suoraan muusikoilta yleisölle. Tähän seikkaan Leif on kiinnittänyt huomiota ja jopa poistanut semaforin podiumilta.

Väliin ei tarvita kapellimestaria

Segerstam: Olen vain "pikkuisen keksinyt" tätä ideaa ja päätenyt vuonna 1993 kehittämään sellaisen notaation että jokaisella orkesterimuusikolla on oikeasti luova panos lopputulokseen, eikä siihen väliin tarvita kapellimestaria.

Orkesterimuusikon kontrahdissa ei lue, että hän olisi sävelvalitsija. Mutta orkesterimuusikko joutuu kuitenkin rutiinityössään viikkokaupalla asennoitumaan esimerkiksi eri akustiikkoihin jos ollaan turneella, samoin eri kapellimestareihin

jotka pulseeraavat eri lailla siinä edessä. Niiden kanssa pitää elää, samoin pulttikaverin kanssa ja notaatioitten attribuuttifunktioiden kanssa jne. Attribuuttifunktioiden löytäminen on jo sinänsä luova tapahtuma!

Tähän malliin vietimme kirja-iltaa harvinaisen mielenkiintoisessa ja osavassa seurassa. Kysymyksillekin annettiin luonnollisesti mahdollisuutensa, mutta kuten odotettavissa oli, kysymysten "tulva" jäi kahteen, joista toinen koski Segerstamin suhtautumista jazziin. Toinen jäi toimittajalta kuulematta salin toisesta päästä.

Kaikki edellä esitetty heijastaa Minna Lindgrenin vasta ilmestyneen kirjan sisältöä. Kahden vuoden työ tuotti upean 500-sivuisen teoksen, jonka arvo tulee säilymään vuosien saatossa.

Helsingin Suomalainen Klubi kiittää professori Leif Segerstamia ja ohjelmistopäällikkö Minna Lindgreniä ikimuistoisesta, erilaisesta kirjaillasta.

Kauko Lehti

Antiikkia! Antiikkia!

Taiteenkin hinta seuraa arvopaperi- pörssin rytmiä

■ Klubin antiikki-illassa 20. lokakuuta ei arvioitu televisiosta tuttuun tapaan paikalle tuotuja esineitä, mutta aiheen paikalle houkuttelemat klubiveljet tuntuivat silti viihtyvän erinomaisesti. Ansio tästä lankeaa illan vieraalle Hagelstamin Huutokaupat Oy:n toimitusjohtajalle **Mikael Schnittille**, jonka asiallinen ja samalla eloisa tapa kertoa antiikkimarkkinoista piti puolisensataa kuulijaa tiukasti otteessaan.

Toimitusjohtaja Schnitt kertoi aluksi Helsingin huutokauppakamarien lähihistoriasta, jossa figureerasivat eri rooleissa nimet Hagelstam, Hörhammar, Bukowski, Bäcksbäck ja Vähäjärvi. Kävi ilmi, että vaikka Hagelstamin nimellä on kaikupohjaa Helsingin historiassa jo 1800-luvun puolivälistä lähtien, ei nykyisen liikkeen historia ulotu kuin vuoteen 1979. Tuolloin **Wenzel Hagelstam** aloitti toimintansa taidehuutokauppiana.

Uudelle vuosituhannele päästyä takana oli sekä onnistumisia että vaikeuksia. Liike myi ensimmäisen miljoona markkaa maksavan taulunsa vuonna 1987. Sitten lama iski toimintaan 1990-luvun alussa, mutta toiminnan tehostaminen automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ja siirtyminen 1997 nettiin loivat edellytykset uudelle nousulle.

Taideko hyvä sijoitus? Kyllä ja ei

Nykyisin Hagelstamin liikevaihto - vararahinnoista laskettuna - on viisi miljoonaa euroa, ja liike käsittelee vuosittain noin 3 200 esinettä. Hagelstamin omistama Apollo-huutokauppakamari menestyy sekin hyvin miljoonan euron liikevaihdolla. Hagelstamin myynnistä 70 prosenttia tulee taiteesta.

Onko taide hyvä sijoitus? Kyllä ja ei, puhuja vastasi ja osoitti muutamain esimerkein (**Edelfelt, Gallén-Kallela, Danielsson-Gambogi**) että jokin teos saattaa muutamassa vuodessa kohota huimiin hintoihin, kun toisen hinnasta taas voi rapautua samassa ajassa liki 100 000 euroa. Yleisesti ottaen arvotaulujen hinnanheilahtelut näyttävät seuraavan arvopaperipörssin rytmiä.

Kysymyksille jäi sopivasti aikaa ja niitä olisi riittänyt ohi käytettävissä olleen ajankin. Aluksi puhuttiin väärennöksistä, joita koskeva lainsäädäntö näyttää olevan Suomessa puutteellinen.

Huutokauppakamari vastaa joka tapauksessa siitä, että suomalaiset myyntikohteet vastaavat luettelossa olevaa

Toimitusjohtaja Mikael Schnitt ja illan vetäjä Olli Alho poseeraavat antiikki-iltaan tyytyväisinä.

informaatiota.

Venäläisten ostajien rooli kiinnosti monia, eikä syyttä, sillä Schnittin mukaan venäläisellä taiteella on kaikkialla Euroopassa suuri kysyntä varakkaiden venäläisten kotiuttaessa maan taidear-teita.

Raha helpottaa ositusongelmia

Miksi taidetta tulee myyntiin näinkin säännöllisesti? Yllättävää kyllä - Schnitt totesi - ei niinkään rahan puutteen vuoksi, vaan pikemminkin tilan. Moni koti on jo kalustettu, kun perintö tulee ajankoh-taiseksi, ja siksi myynti on käytännöllinen ratkaisu.

Se on kätevä ratkaisu myös pesänja-ossa, jonka ositusongelmat helpottuvat kun jaettavana on rahaa.

Osoittautui, että yksi ja toinen kuuli-joista oli käynyt Hagelstamin näyttötilai-suuksissa. Niille, joita uutiset esineiden miljoonahinnoista kenties pelottavat, toimitusjohtaja Schnitt totesi, että kau-pattavien esineiden keskihinta jäänee itse asiassa alle 1 000 euron.

Paljon muun kiinnostavan ohes-sa Hagelstamille tulee kevään korvalla myyntiin Lontoosta palautettu kenraali **Pajarin** Mannerheim-risti – arvioitu läh-töhinta 10 000 euroa!

Olli Alho

Håkan Brunberg oli naivistien grand old man

Klubilaiset kävivät 18. lokakuuta tutustumassa Amos Andersonin taide-museossa Håkan Brunbergin 100-vuotisjuhlanäyttelyyn. Tilaisuuden jälkeen kirjailija Satu Itkonen esitteli Klubin Helsinki-kabinetissa runsaan diamateriaalin avulla kirjoittamansa kirjan, joka valaisi monipuolisesti ”tarinankertoja-Brunbergin” elämää ja tuotantoa.

■ Turhaan ei Håkan Brunbergia (1905-1978) ole pidetty naivistisen taiteen ”grand old manina” Suomessa. Hän aloitti varsinaisen taideharrastuksensa vasta kypsällä iällä, kuten useat muutkin tämän taidesuunnan edustajat. Hänelä oli kyllä jonkin verran taideopintoja takanaan, mutta häntä voi hyvin pitää ”itseoppineena”.

Tarinankertoja Brunberg oli ilmeisesti jo lapsesta lähtien. Innoittajina olivat vuotta nuorempi kirjailija **Tito Collander** ja tämän taiteilijapuoliso **Ina**.

Koulu ei maistunut H.B:lle.

”Itse asiassa olin kauhean laiska koululainen Kauniaisten ruotsinkielisessä yhteiskoulussa. Lopetin jo kuudennella luokalla ja menin Ateneumiin. Opiskelin siellä kavereitten kanssa ennemminkin elämää kuin taidetta, ryyppäsimme ja

kisailimme ja meillä oli kauhean hauskaa. Joka tapauksessa minut erotettiin koristemaalauksinjalta, Lopulta isäni sai minut liittymään palokuntaan”, Brunberg kertoi vuonna 1975 **Benedict Ziliacukselle**.

Käännekohta palokunnasta

Palokunnasta tuli kuitenkin taitelijan elämässä tärkeä käännekohta. ”Kun vahtivuoroilla oli joutilaista aikaa, hän sepitti hurjia rikos- ja seikkailukertomuksia, joita sitten julkaistiin novelleina, kuunnelmina ja näytelmiä”, kertoo Satu Itkonen kirjassaan.

Sitten elämä muuttui kirjaimellisesti silmänräpäyksessä. H.B. nimittäin putosi vuonna 1952 palotikkailta eikä voinut sen jälkeen enää jatkaa siinä ammatissa.

Mutta tarinat siirtyivät helmeileviksi väreiksi, kaupunkikuviksi, fantasiakertomuksiksi, eläimiksi ja muotokuviksi. Täysipäiväinen naivisti oli syntynyt.

Tulipalot hehkuivat useissa maalauksissa, mutta tilanteiden vakavuus oli tipotiessään. Sijalla oli humoristisia yksityiskohtia, jotka sulautuivat taidokkaiisiin sommitelmiin. Mieleeni jäi erityisesti kaksi työtä:

Kappeli keskiyöllä (1965) ja Odysses (1977). Molemmissa oli häkellyttävä

Vierailu Håkan Brunbergin näyttelyyn huipentui Klubilla iltapalaan, jota tässä nauttivat Antti Lassila (vas.), Satu Itkonen ja Weijo Pitkänen.

valaistus. Edellisessä se tuli ravintolan keltaisesta sisävalosta, jälkimmäisestä samanvärisestä taivaasta. Molemmat oli toteutettu naivismin parhaita perinteitä noudattaen.

Paratiisi- ja sirkusteemat olivat myös vaikuttavia. Koska näyttelyyn ja sen jäl-

keen pidetylle iltapalalle Klubille ehti varsin harvalukuinen klubilaisjoukko, suosittelun mielelläni vierailua Amos Anderssonin 4. kerroksessa.

Sieltä tulee ulos hyvillä mielin, hymyssä suin.

Klubilta mittava taidelahjoitus

■ Klubin johtokunta päätti viime elokuussa lahjoittaa Helsingin kaupungin taidemuseolle kaksi piirrossarjaa, jotka eivät ole olleet nykypolven nähtävillä vuosikymmeniin, koska niille ei ollut voitu osoittaa sopivaa sijoituspaikka Klubin nykyisissä toimitiloissa. Ne oli jouduttu varastoimaan kellaritiloihin, joissa ne olivat jo päässeet pahasti vaurioitumaan.

Asiantuntijoiden arvion mukaan

teokset olivat vaarassa tuhoutua lopullisesti, ellei niitä pikaisesti restauroitaisi.

Johtokunta arvioitutti asiantuntija **Wenzel Hagelstamilla** taideteosten nykyarvon ja niiden restaurointikustannukset.

Johtokunta päätti, että paras paikka teoksille on taidemuseo, joka sitoutuu restauroimaan ne ja sijoittamaan ne sellaiseen julkiseen tilaan, jossa ne ovat

Helsingin kaupungin taidemuseon edustajat Mikko Vanni ja Berndt Arell ottivat vastaan Klubin taidelahjoituksen kunniapuheenjohtaja Mikko Pohtolalta, kulttuuriyaoston Weijo Pitkäseltä ja suurlähettiläs Antti Lassilalta (vas.)

tulevaisuudessa klubilaisten ja muunkin yleisön nähtävillä.

Helsingin kaupungin taidemuseon edustajat, hallituksen puheenjohtaja **Mikko Vanni** ja museon johtaja **Berndt Arell** ottivat lahjoituksen vastaan 18. lokakuuta Klubin Helsinki-kabinetissa järjestetyssä luovutustilaisuudessa.

Mukana olivat Klubin kunniapuheenjohtaja **Mikko Pohtola**, kulttuuriyaoston puheenjohtaja **Weijo Pitkänen** ja suurlähettiläs **Antti Lassila** sekä toiminnanjohtaja **Jouko Liusvaara**.

Oman Pohjan koristuksia

Leveisiin puuraameihin sijoitetut, suuri-kokoiset hiilipiirroksot on tehnyt balettitanssijana paremmin tunnettu taiteilija **Maggie Gripenberg**.

Niillä koristettiin "Oma Pohja" -nimisen yhtiön omistama juhlasali helmikuun 2. pnä 1907, jolloin pidettiin "oman

tydyttävän huoneuksen" tupaantuliaisjuhla. 12-osaiseen sarjaan kuuluvat seuraavat teokset: "Adolf Ivar Arvidson, Frederik Cygneus, Kaarlo Berbom, Jaakko Forsman, Antti Jalava, Aleksis Kivi, Julius Krohn, Viktor Lounasmaa, Elias Lönnrot, Agathon Meurman, Johan Wilhelm Snellman ja Yrjö-Sakari Yrjö-Koskinen".

Toisen sarjan on tehnyt **Toivo Talvi** vuosina 1929-1932. Se käsittää 10 hiilipiirrosta Itä-Suomesta. Molemmat sarjat ovat kansatieteellisesti arvokkaita.

Klubin johtokunta asetti ehdoksi, että sarjat säilytetään kokonaisina ja että klubilaisille järjestetään tilaisuus tutustua niihin sen jälkeen, kun ne on restauroitu. Lahjoituksen vastaanottajat eivät vielä osanneet sanoa, mikä tulee olemaan teosten lopullinen sijoituspaikka, mutta siitä kerrotaan hyvissä ajoin Klubi-lehdessä.

Weijo Pitkänen

Helsingin Suomalainen Klubi harrastaa melkein ”kaikkea”

Klubilla on erityinen harrastusjaosto, joka ideoi, avustaa ja ohjaa sekä suunnittelee harrastustoimintoja. Se tuskin ankarasti valvoo, mutta ottaa aktiivisuuden huomioon, kun Klubin johtokunta harkitsee esimerkiksi tuki-toimia jollekin harrastukselle.

■ Harrastusjaostoon kuuluvat seuraavat henkilöt: **Ahto Alander**, **Pertti Caionius**, **Kalevi Karenius**, **Jussi Neste**, **Jussi Papinniemi**, **Heikki Sarso**, **Erkki Tulppala** ja **Kari Wallin**. Puheenjohtaja on **Leif Eklöf**, ja sihteerinä on toiminut Klubin toiminnanjohtaja **Jouko Liusvaara**. Toiminnanjohtajan seuraaja jatkaa jaoston sihteerin tehtävissä.

Jaosto on kokoontunut tähän asti täysmääräisenä kaksi kertaa vuodessa. Nyt suunnitellaan kahta kokousta alkuvuodesta ja kahta kesän jälkeisenä kautena paremman tiedottamisen ja tulevien uusien harrasteiden takia.

Traditionaaliset harrastukset

■ **Biljardi**. Biljardia on pelattu Klubilla yli 120 vuotta. Biljardisali on käytössä joka päivä. Tasoituskilpailuja järjestetään kuukausittain, ja mestaruuskilpailut ovat keväällä ja syksyllä. Kilpailutoimintaa on Lappeenrannan Kerhon ja Tampereen Kauppaseuran kanssa.

Harrastajia on tasoituslistalla noin 40. Satunnaisia kävijöitä saman verran

eli käyttäjiä on noin 100 henkeä.

Lisätietoa Ahto Alander:
ahto@mpoli.fi

■ **Kalastus**. Kalastustapahtuma järjestetään kerran vuodessa. Aikaisempi RAY:n majalla pidetty tapahtuma on muuttunut ”tosikalastajien” päivään. Mukana on ollut viime vuosina 10-20 henkeä. Ohjelmassa on kalakilpailu ja kalastukseen liittyvä esitelmä tai vastaava.

Vaikka kalastus on korkealla klubilaisien liikeyssä ilmoittamista harrastuksista, osallistujamäärä on toistaiseksi pieni. Tämä johtuu osittain myös järjestäjien kapasiteetista tilojen jne. suhteen.

Lisätietoa Erkki Tulppala:
tulppala@kolumbus.fi

■ **Keilailu**. Klubin keilamestaruuskilpailut ovat myös vuosittainen perinteinen tapahtuma. Viime vuosina on osallistujamäärä pudonnut huomattavasti ja lienee ollut viimeksi alle 10 henkeä.

Lisätietoa Heikki Sarso:
heikki.sarso@welho.com

■ **Skruuvi**. Aikoinaan traditionaalinen skruuvi uhkaa loppua kokonaan. Pelaajia on nykyään enintään kolme pöydällistä eli 12 henkeä. Pelaajia vetää **Juuso Leikola**, joka ei ole Klubin jäsen.

Skruuvien lisäksi pitäisi miettiä muitakin korttipelisiä kuten bridgeä.

Muilla Klubeilla harrastetaan kortti-pelejä paljon meitä aktiivisemmin.

Lisätietoa Jouko Liusvaara:
toiminnanjohtaja@klubi.fi

■ **Darts.** English Darts-kilpailuun osallistuu alle 10 henkeä. Laji on luonnollisesti marginaalinen ja pysyy hengissä vain kilpailun järjestäjien voimin.

Kilpailujen ulkopuolella ei dartsia harrasteta juuri lainkaan.

Lisätietoa Kurt Dammert:
kurt.dammert@heres.fi

■ **Hirvi- ja haulikkoammunta.** Kumpaankin ammuntaalajiin osallistuu noin 20 jäsentä. Rajoituksia on ja ne johtuvat ammuntopaikkojen kapasiteetista. Tapahtumat on järjestetty Santahaminassa ja radat on saatu täyteen. Metsästys ja ammunta on klubilaisten piirissä hyvin suosittu harrastus. Jaosto panostaakin lisää ammuntaan

Lisätietoa Pertti Calonius:
pesa@stadilainen.com

■ **Tennis.** Vuosittain pelataan kaksin- ja nelinpelin mestaruuksista. Mukana on ollut noin 20 jäsentä. Kisoihin ei lie ne tullut juurikaan uusia pelaajia viime vuosina.

Lisätietoa Jussi Neste:
jussi.neste@talintenniskeskus.fi

■ **Golf.** Talissa ja Mastersissa pelataan Klubin golfmestaruuskilpailuja.

Osallistujia on ollut vuosittain noin 120 henkeä, eikä harrasteen suosiossa ole näkyvissä alenemista.

Viimeisenä kahtena vuonna on ollut kiistaa siitä, määräytyisivätkö osallistu-

mismaksut sen mukaan, olisiko pelaaja Talin tai Mastersin jäsen. Tänä vuonna asia ratkaistiin niin, että maksu on sama kotikentästä riippumatta. Tämä ei kuitenkaan kaikkia tyydyttänyt, mutta osallistujakatoa ei silti ilmennyt.

Lisätietoa Jussi Papinniemi:
jussi.papinniemi@suomiforum.com

■ **Talvigolf-ilta.** Tähän iltaan on osallistunut vuosittain 80-100 henkeä. Se on siis ollut varsin suosittu tapahtuma. Ohjelmana on ollut puttikilpailu ja golfiin liittyviä esityksiä.

Lisätietoa Jussi Papinniemi:
jussi.papinniemi@suomiforum.com

■ **Veneretki.** Traditionaalinen veneretki houkuttelee vuosittain kesäkuun alussa noin 120 osallistujaa. Ongelmana on, että huono sää karsii rajusti osallistujamäärää eikä kerättävä osallistumismaksu ei riitä sovitun ruokailun kustannuksiin.

Olisi siis kehitettävä keino vakuuttaa klubilaisille, että ilmoittautuminen on mieluummin enemmän kuin vähemmän sitova. Pulmana on myös se, että vuosien varrella lähes kaikki sopivalla etäisyydellä olevat saaret on kierretty.

Tapahtuma on kuitenkin niin suosittu, että sitä on syytä jatkaa ja kehittää tätä traditiota.

Lisätietoa Kari Wallin:
kari.v.wallin@luukku.com

Suunnitellut uudet harrastukset

■ **Matkailu.** Toimintavuonna 2006 Klubi aloittaa matkailujaoston toimin avecmatkojen järjestämisen. Toiminnan suuntaavivoja pohditaan 8. joulukuuta

Klubin harrastustoimikunnan puheenjohtajan, majuri Leif Eklöfin (oik.) oma harrastus on maanpuolustus. Mukana tässä harrastuksessa on myös klubiveli kersantti Nikolai Ylirotu.

järjestettävässä Matkailuillassa.

Tarkoituksena on järjestää lähinnä johonkin teemaan liittyviä elämyksellisiä, seniori-ikäluokalle suunnattuja matkoja. Ensimmäinen matka järjestetään 24-30. huhtikuuta.2006 teemana Mika Waltarin Pariisi.

Matkailutoiminnan alkupotku on suunniteltu professori **Jarmo Virmaviran** johtamassa työryhmässä. Toimintaa varten valitaan erillinen matkailujaosto, joka suunnittelee matkat ja hoitaa yhteydet varsinaisiin matkanjärjestäjiin.

Matkailutoimintaa varten avataan Klubin www- sivustoille omat sivut.

Lisätietoa Jarmo Virmavirta:
virmavirta@auriamail.net

■ **Maanpuolustus.** Klubille ollaan myös suunnittelemassa maanpuolustusharrastusta.

Suunnittelussa ovat mukana **Mikael Heinrichs, Erkki Tähtinen** ja veteraani-

en edustajana **Antti Henttonen.**

Ensi kevääksi suunnitellaan Maanpuolustuskoulutus ry:n kohdennettua kurssia Uudenmaan Prikaatiin. Tapahduma olisi kaksipäiväinen ja se sisältäisi varuskuntaan tutustumisen, rynnäkkökivääriammunnan jne. Reservi-ikäisille päivästä muodostuu kertausharjoituspäiviä kaksi kappaletta.

MPKRY on mukana järjestelyjen, vakuutusten, muonituksen jne. takia. MPKRY:n Uudenmaan piiri on hyväksynyt hankkeen.

Lisätietoa Mikael Heinrichs:
mikael.heinrichs@kolumbus.fi

Parhain syysterveisin,
Harrastusjaoston puheenjohtaja

Leif Eklöf

050-5250921

webmaster@klubi.fi

Liiketoimintajaosto esittäytyy

Klubi etsii juuriaan

Helsingin Suomalaisen Klubin alkutaipaleella yli 100 vuotta sitten keskustelu kävi vilkkaana niin Klubin suojissa kuin sen ulkopuolellakin. Mitä Senaatti salli, se myös yhteiskunnassa ja Klubissa toteutettiin.

■ Klubissa perustettiin 1889-1891 muun muassa KOP, Suomi, Pohjola, Otava, Tapaturmavakuutusyhtiö Kullervo, jälleenvakuutusyhtiö Osmo sekä Helsingin Suomalainen Säästöpankki.

Toki Klubin suojissa on vuosien varrella perustettu huomattava määrä muitakin yrityksiä ja ”instansseja” sekä ratkottu maamme ongelmia. Alkuaikojen toimeliaisuuden muistaen nyt olisikin aika etsiä Klubin juuria, kun Helsingin Suomalainen Klubi ensi keväänä täyttää 130 vuotta.

Perustimme Klubiin Liiketoimintajaoston. Ei ihan täsmälleen juurien löytämiseksi, vaan luomaan Klubiin uusi vaikutuskanava, jonka kautta saisimme esiin Klubin juurista kumpuavat jäsenistön valtava osaaminen ja tietotaito. Se on sellaista osaamista, jonka niin klubilaiset kuin yhteiskuntakin usein unohtavat. Se on arvo, joka on kertynyt kansakunnalle ja klubilaisille Klubin vahvuuden aikoina.

Tiedot nuorten hyödyksi

Maassamme on pääsemässä vallalle tyylivoivotella rohkeuden ja osaamisen puutetta. Sellainen hidastaa niin Suomen

kuin yritystenkin kansainvälistymistä ja muuta kehitystä.

Jotta emme kuitenkaan Klubina vellostuisi ja kansakuntana velkaantuisi aivan lopullisesti, meidän on katkaistava jo alkuunsa tällainen orastava, vanhenemisesta valittamisen kierre.

On saatava vanhempien osaajien osaamisen ja kokemuksen ”lukitut” tiedot ja taidot esille hyödyttämään niitä nuoria yrityksiä ja yksilöitä, joilla ei näitä taitoja vielä ole käytössään.

Klubi osaamispankina

Meillä on Klubina teoriassa käytössämme valtava määrä tietotaitoa, kokemusta, kriisiosaamista, ongelman ratkontataitoa ja kontaktiverkkoja. Osaamista nähdä olennaiset asiat, kykyä välttää kriisit etukäteen, löytää se lyhyempi reitti ja välttää karikot.

Tuo kaikki on sitä osaamista, jonka Klubi voi siirtää tulevaisuuden yrittäjien ja päättäjien käyttöön. Aivan niin kuin hyvät tavat siirtyvät sukupolvelta seuraavalle.

Klubiin tohtori **Ari Ahosen** johdolla perustettu Liiketoimintajaosto vastaa tähän huutoon. Osa klubilaisista onkin jo kuullut hurjia huhuja jaoston hankkeista. Niiden mukaan Klubin omistamia tiloja vuokrattaisiin yrityshautomojen yms. käyttöön ohjaamaan nuoria yrityksiä kukoistukseen.

Hurjia ja paikkansapitäviä huhuja kaikki! Liiketoimintajaosto on kokoon-

tunut Ari Ahosen johdolla jo yhden vuoden ajan. Kokouksissa on suunniteltu mahdollisten tyhjien tilojen vuokrausta hieman yritystoimintaa normaalia enemmän tukevalla konseptilla. On myös pohdittu Klubin sisäisen ”mentori-pankin” perustamista.

Tarkoituksena on kantaa Klubin voimin ”korsi kecoon” ja auttaa uusia suomalaisia yrityksiä niiden alkutaipaleella tai matkalla kansainväliseen menestykseen.

Vaikutuskanava kaikille

Tässä se nyt vihdoin esitellään! Liiketoimintajaoston tehtävä on olla ensisijaisesti aihepiiristä kiinnostuneiden klubilaisten kanava niin keskusteluun kuin pyrkimykseen siirtää eteenpäin sitä osaamista, jota Klubin jäsenistöön on kertynyt.

Eteenpäin niin, että tietotaito hyödyttää tulevaisuuden Suomea ja niitä yrityksiä, jotka osaamista tarvitsevat. Tässä jalossa ja ylevässä tahtotilassa jaosto haluaa luonnollisesti olla edelläkävijän roolissa aihepiiriin liittyvässä keskustelussa niin Klubilla kuin sen ulkopuolellakin.

Samalla halutaan myös virittää Klubin arkeen sitä toimeliaisuutta, jonka elähdyttämänä aikoinaan noita suuryrityksiksi päätyneitä yhtiöitäkin perustettiin.

Liiketoimintajaoston tarkoituksena on olla arvokas kanava ja keino kerätä Klubin sisällä yhteen ne jäsenet, joita kiinnostaa yritystoiminnan kehittäminen, business-enkelitoiminta, mento-

rointi ja kasvuyritysten auttaminen.

Aikomuksena on saada mukaan kaikki ne klubilaiset, jotka ovat aiheesta kiinnostuneet. Olemme käyneet keskustelua ja muun muassa Helsingin Kauppakorkeakoulun Pienyrityskeskuksen kanssa luodaksemme toimivan kanavan mentoroinnille sekä business-enkelihankkeelle.

Kutsumme siis asiasta kiinnostuneet klubilaiset mukaan pidempiaikaisiin talkoisiin auttamaan suomalaista yritystoimintaa menestymään!

*Raine Luomanen
Liiketoimintajaoston
tuore puheenjohtaja*

Liiketoimintajaosto esittäytyy kiinnostuneille 23. tammikuuta 2006 kello 19 järjestettävänä Liiketoiminnan ja Mentoroinnin iltana. Tilaisuudesta muistutetaan klubilaisia vielä erillisellä tiedotteella. Jos haluat ottaa yhteyttä, se onnistuu www.klubi.fi osoitteessa avattavien jaoston omien verkkosivujen kautta. Voit myös lähettää sähköpostia osoitteeseen raine@luomanen.com

Konventin Riitta Malmberg:

Klubin hyvä henki huokuu asiakkaista

Konventin henkilöstö ryhmäkuvassa. Vasemmalta Juha vepsä, Mikko Lahelma, Jyri Larsen, Edwin San Juan, Seija Jokinen, Jean Sibelius, Riitta Malmberg, Tarja Valkama, Kirsi Makkonen, Kaija Forsberg, Paula Konttinen, Reetta Aresalo sekä Tuula Malmberg.

Parasta tässä työssä on Klubin hyvä henki, joka huokuu asiakkaista. Nuoremmatkin jäsenet ovat ylpeitä Klubistaan ja siihen myönteisesti asennoituneita. Kehittyvä Klubi vaatii myös ravintolatoiminnalta ja keittiöltä uudistumista - niin tulee tapahtumaankin!

■ Tällä tavalla kiittelee **Riitta Malmberg**, Klubin ravintolaa pitävän Konventin omistaja ja emäntä, antoisaa työtään ja tyylikkääntä asiakkaitaan. Hän on tyytyväinen, kun uusi ravintolasopimus Klubin kanssa allekirjoitettiin vihdoin 31. lokakuuta. Nyt Konventti voi suunnitella myös tulevaisuutta.

Sopimus on hänen kuudentensa ja kestää vuoteen 2009. Riitan mieli on nyt hyvä, kun pitkään viipynyt päätös tuli.

”Asia on nyt pulkassa”, Riitta huokaa helpottuneena.

Mieli lienee helpottunut myös asiakkailla, sillä olihan sopimuspaperin työstäjänä Klubin jäsen **Ari Larnemaa**.

Konventilla 20. itsenäinen vuosi

Konventilla on meneillään 20. itsenäisen vuosi Helsingin Suomalaisen Klubin ravintoloitsijana. Riitta Malmberg on ollut ”talossa” vuodesta 1982. Hän aloitti silloin **Kaarina Koskelan** ja **Yvonne Frenzellin** porukassa. Heistä Koskela oli tuolloin Konventin omistaja.

Nyt Konventti on Malmbergin oma. Henkilökuntaa on tusinan verran. Osa-aikaisia työntekijöitä käytetään suurissa tilaisuuksissa. Hekin ovat tuttuja ”vakinaisia”. Keittiömestarina taituroi **Juha Vepsä**.

Klubin ravintolapalvelujen käyttöaste on nykyään 70 prosentin tienoilla. Uusia asiakasryhmiä on ilmaantunut varsinkin vuoden 2000 jälkeen. Asiakkaista noin 40 prosenttia on klubilaisia.

Liikevaihtokin on nousut miljoonasta eurosta 1,5 miljoonaan euroon. Konventin vuokra Klubille on 12,5 prosenttia liikevaihdosta.

Filosofiana hyvän kaikki vivahteet

Riitta Malmbergin filosofinen liikeidea on ”tehdä niin hyvää kuin mahdollista”. Ihanteellista on, ettei ravintolalla ole jäykkää organisaatiota, vaan siellä eletään katsekontaktin varassa - niin henkilökunnan kesken kuin asiakkaidenkin kanssa.

Lappuja ei Riitan mukaan tarvitse lä-

hetellä keittiöön, vaan asiakkaat kaikkinen vivahteineen tunnetaan - myös vaistot toimivat.

Asiakassuhteet ovat joustavat, ja emännän läsnäolo ravintolatiloiissa luo ”kuningatarmaista fiilinkiä”. ”Herrojen Eeva” itse sanookin, että hän tuntee olevansa elämän suola myös miesenergialle!

Gastronomista lepoa Klubilla

Konventin keittiö ei kikkaile, vaan valmistaa ”vanhanaikaista suomalaista perusruokaa”. Jokin 30-luvun kodin keittokirja voisi hyvinkin olla ohjenuorana.

Kun taitoihin lisätään vielä kohtuullinen viinituntemus, Konventti tarjoaa asiakkailleen gastronomisen lepoetken erikoisuuksia ja kaikenlaista intoiluakin kokeneille.

- Se on hyväksi havaittu toimintatapa, Riitta Malmberg vakuuttaa.

Vaihtelua on silti löydettävä

Vaikeuksiakin ruuan myynnissä toki on. Riitta myöntää, että saattaa silloin tällöin kuulla tokaisun ”taas tätä samaa”, kun kaikki on koettu ja maistettu.

Siksi Konventti etsii vaihtelumahdollisuuksia. Yksi suunnitelma on luoda erilaisten hiukopalojen lajitelma.

Kehitteillä on myös uuden Klubihuoneen intiimimpi käyttö suuren salin rinnalla klubilaisten olohuoneeksi. ”Klubi ei ihan kohta kuole - ainakaan nälkään”, Riitta Malmberg uskoo.

Pekka Kostamo

Klubin kuorolla työntäyteinen syksy

Klubin kuoron 5-vuotisjuhlakonsertti oli kuoron syyskaudenn esiintymisrupeaman huipputietki.

■ Klubin kuoro on esiintynyt ja esiintyy syyskaudella useissa ei tilaisuuksissa ja myös monissa omissa konserteissaan.

Laulun ja Soiton Messuilla kuoro esiintyi syyskuussa. Oma viisivuotisjuhlakonsertti pidettiin Ritarihuoneella loka-kuussa. Marraskuun lopulla esiinnyttiin kuorojen jouluisessa maratonkonsertissa sekä klubiveli, laulutaiteilija Eero Sinikan-teleen 70-vuotisjuhlakonsertissa.

Sunnuntaina 4. joulukuuta on vuorossa perinteinen Joulukonsertti Orimattilan kirkossa ja perjantaina 9. joulukuuta Joulukonsertti Helsingin Wanhassa Kirkossa.

Kuoro esiintyy lisäksi Klubin itenäisyyspäivän juhlassa tiistaina 6. joulukuuta ja pikkujoulussa torstaina 15. joulukuuta.

Heikki Saari – kuoromies jos kuka

■ Menestyksekkään kuoronjohtajan neljän vuosikymmenen ura on nyt kansien välissä, kun kuoromiehen elämäkertaa on julkaistu.

Klubin jäsen **Heikki Saari** lopetti pitkän kuoronjohtajakautensa juhlakonserttiin Temppeleaukion kirkossa viime syyskuussa. Konsertti oli komea, ja suurkuoro-osuudessa lavalle kokoontui yli 130 laulajan joukko Laatokan ja Finlandian

tunnelmissa.

Konsertin yhteydessään julkistettiin 100-sivuinen kirja HEIKKI SAARI –kuoromies jos kuka. Tässä klubiveli Aatu Leinosen toimittamassa kirjassa Heikin johtaman 11 kuoron edustajat kertovat hänen ajastaan ja

Heikki Saari

Seppo Soratie on Klubin Kunniagolfari

■ Helsingin Suomalaisen Klubin golfmestaruudesta on pelattu 35 vuotta. Tänä juhlavuonna kilpailuun osallistui myös 35. kerran **Seppo Soratie**. Hän kuului siihen neljän pioneerin koplaan, joka perusti kilpailun vuonna 1971.

Seppo oli silloin Helsingin Golf Klubin kapteeni, joten oli luontevaa, että kisa päätettiin pitää vuosittain Talissa. No, totuuden nimessä, eihän Suomessa tuohon aikaan muita 18-reiän golfkenttiä ollutkaan. Vakuutusyhtiö Pohjolan varatoimitusjohtajana hän oli mukana järjestämässä myös kilpailulle puitteita ja palkintoja, mm. Pohjolan Malja-kiertopalkinnon ja Karhunkynsi-veteraanikiertopalkinnon.

Myös jälkipelit Pohjolan saunassa ja snapsit (Pohjolan Maljat) Klubilla palkintojenjakotilaisuudessa kuuluivat asiaan.

Seppo Soratie on vaikuttaja myös muussa suomalaisessa golfissa. Golfliiton puheenjohtajana hän oli 1978-1986. Tänä aikana hän ehti tehdä paljon suomalaisen golfin hyväksi. Seppo oli Golfin Edistämisseätiön puheenjohtaja, ja hän

Näin puttaa Klubin uusi Kunniagolfari Seppo Soratie.

oli mukana perustamassa Business Golfia ja sponsorien golfteamia. Hänen osuutensa golfin nousussa Suomessa suureksi lajiksi on kiistaton.

Kun Seppo Soratielle Klubin Golfmestaruuskilpailun palkintojenjakotilaisuudessa annettiin arvo Klubin Kunniagolfari ja ehdotettiin Sepon maljaa, kaikki läsnä olleet lähes sata golffariveljeä nousivat ottamaan maljan seisaaltaan.

Vielä kerran: maljasi, Seppo!

Jusa Laurila

rienoista ko. kuorossa runsaan kuvamateriaalin kera.

Aikajänne on yli 40 vuotta 1960-luvun alkuvuosista aina vuoden 2004 loppuun. Kertomukset ja kuvaukset ovat värikkäitä ja persoonallisia, kaikissa kuitenkin selkeästi kohteena sama mies ja hänen tapansa toimia ja työskennellä – oli paitsi kyse PK:sta, Esmilasta, KYL:stä, SYK:n kuorosta, Laulu-Miehistä jne.

Klubin kirjasto on saanut lahjoituk-

sena tämän mainion teoksen. Sitä voi myös tilata esimerkiksi osoitteesta aatu.leinonen@saunalahti.fi tai Akateemisen mieskuoro Psaldon nettisivuilta <<http://www.psaldo.fi/palaute>>www.psaldo.fi/palaute.

Kirjan tuotto lahjoitetaan Heikki Saaren toivomuksen mukaisesti sotalapsien ja sotaorpojen hyväksi.

Aatu Leinonen

Golfia pelataan myös linnakkeella

Klubin pelaajat ja isäntämme luutnantti Ahava yhdeksännen greenin takana

■ Yhdentoista klubiveljen ryhmä kävi 17. syyskuuta tutustumassa puolustusvoimien Isoaaren linnakkeelle rakennettuun golfkenttään. Ensimmäiset väylät Isoaareen valmistuivat jo 1980-luvun loppupuolella ja kenttä käsittää nykyään jo yhdeksän par-3 reikää, joista pisin on lähes 150 metriä pitkä.

Lyhydestään huolimatta Isoaaren kentällä ei haasteita puutu. Greenit ovat todella pienet ja pelilinjat kapeita. Jos chippi on hukassa eikä wedge toimi, niin vaikeuksia riittää. Tällä kertaa ilmojen haltija suosi meitä, joskin muutamalla reiällä syksyinen merituuli antoi lyönteihin sopivan raikkaan lisähaasteen.

Upeat maisemat yhdistettynä leppisaan mutta haastavaan kenttään takasi-

Teemu Laakso kahdeksannella teellä. Huomaa lippu puiden keskellä Teemun vasemmalla puolella!

vat varmasti jokaiselle unohtumattoman golf-kokemuksen. Kiitokset idean isälle **Asko Arkkolalle** ja käytännönjärjestelyistä isännällemme luutnantti **Ahavalle** sekä Isoaari Golf & Country Clubille.

Jussi Papinniemi

Klubin tenniskisat

Neljä parasta 60-vuotiaitten sarjan neljä parasta , vasemmalta Jyrki Berner (3.), Jussi Neste (2.), Heikki Rantajoki (voittaja) ja Björn Kivimäki (4.)

■ Suomalaisen klubin tenniskisat pelattiin sunnuntaina 16.10.2005 Talin Tenniskeskuksessa. Tenniskisaan osallistui 16 pelaajaa sarjaan yli 60-vuotta ja 14 pelaajaa sarjaan alle 60-vuotta. Kisa pelattiin nelinpeleinä ns. Round Robin-systeemillä, jolloin henkilökohtaiseen menestykseen vaikutti myös klubiveljien hyvä pelivire verkon samalla puolella. Molemmissa sarjoissa pelattiin alkukierrokset, jonka jälkeen taisteltiin sijoituskiirroksella loppusijoituksista.

Tasaisten ja tiukkojen pelien jälkeen sarjojen voittajiksi ja klubin nelinpelimestareiksi pelasivat **Simo Näkki** yli 60-vuotiaiden sarjassa ja **Heikki Rautajoki** alle 60-vuotiaiden sarjassa Simon saadessa uutena mestarina nimensä kiertopalkintoon. Kakkostiloille tulivat **Pentti Seppä-**

lä (yli 60-vuotta) ja **Jussi Neste** (alle 60-vuotta). Kolmosiksi taistelivat **Antti Tuuri** (yli 60 v) ja **Jyrki Berner** (alle 60v)

Hyvätasoisessa tennistapahtumassa kaikki pelaajat saivat palkinnon. Osanottajat nauttivat vauhdikkaasta pelistä, todeten Round Robin systeemin sopivan erinomaisesti kisailumuotona klubipelaajille Ensi keväänä maaliskuun 3.-5. päivinä järjestetään klubin kaksinpelimestaruuskilpailut kolmessa ikäluokkasarjassa alle 55, 56-69 vuotta ja yli 70.

Toivotan hyvää sisäpelikautta ja harjoitusintoa tulevia kaksinpelikisoja varten.

Tennisterveisin

Jussi Neste

Syyskalassa Sipoon saaristossa:

Voittokala 1,850 kilon hauki

Onnelliset saamamiehet kaloineen. Kalakuningas Otto Kuojärvi vasemmalla.

Klubin syksyinen kalastusretki suuntautui jo kolmatta kertaa Sipoon saaristoon klubiveljemme ja retkemme isännän Ensio Mäntylän kalavesille. Kauniina syyspäivänä kolmentoista osallistujan porukka siirtyi ”se isomus” mielessään Karhusaaresta läheiseen Granöhön, Ension mainioon kalastustukikohtaan ja kalavesille.

■ Heti perillä saatiin varmuus, että pelipaikoilla oltiin. Tästä todisteena isäntämme esitteli ylpeänä mökkinsä seinällä olevia lukuisia suuria hauenpäitä, joista yksi kymppikiloisista, jokaisen kalastajan unelmien täyttymyksestä, oli pyydytetty virvelillä lähivesiltä viime kesänä.

Vajaan kolmen tunnin ahkeran uusrastuksen jälkeen saatoimme rannassa todeta Ahdin olleen edellistä kertaa suo-

siollisempi: yhden kalan asemesta saimme seitsemän kalaa!

Otto Kuojärvestä Klubin Kalakuningas

Klubin vuoden 2005 Kalakuninkaaksi julistettiin viimevuotinen tittelinhaltija Otto Kuojärvi selvällä niin painon kuin määränkin erolla. Muita saamamiehiä olivat **Papinniemen Eikka, Suikin Ipu, Tulppalan Eki** ja **Ylpön Seppo**. Oton suurin, hauki, painoi 1,850 kiloa.

Jättihauet jäivät taas kerran odottamaan otollisempaa ajankohtaa.

Maittavan lohisopan jälkeen limnologi **Kari Nyberg**, joka on myös yksi Suomen parhaista kalankäsittelijöistä, jakoi toivomuksestamme kalatietoutta

Asiantuntijamme Kari toimi virallisena puntaroijana.

ja esitteli rehevällä huumorilla höystetyn kalankäsittelytaitojaan. Saatoimme vain ihmetyksellä todeta, kuinka vaivattomasti veitsi pysyi ammattimiehen hypypysissä.

Lämpimät kiitokset, Ensio ja Kari, ikimuistoisesta ja opettavaisesta kalastuspäivästä kansanne. Kiitokset myös omilla veneillä tulleille heidän antamastaan pyyteettömästä avusta.

Päteviä vinkkejä kalankäsittelyyn

Lopuksi muutamia Karin antamia vinkkejä kalaretkiemme varrelta:

- syö kalaa, se on terveellistä
- älä tyydy pelkästään sumpussa viljeltyyn kalaan, kalasta myös itse tai osta

luonnon kalaa

- verestä sekä perkaa saamasi kala mahdollisimman nopeasti
- harjoittele kalan perkaamista ja fileointia, se ei ole vaikeaa
- kalan voi perata myös selkäpuolelta selkä- ja kylkiruodot sekä sisuskalut poistaen mahanahkaa rikkomatta
- pidä huolta, että veitset ovat terävät ja tehtävään sopivat
- kiinnitä huomiota työergonomiaan
- valmista tai pakasta kala mahdollisimman nopeasti
- varioi kalankäyttöä ruuanlaitossa

*Teksti: Erkki Tulppala
Kuvat: Leif Eklöf*

Ravintolailmoitus 2/1

KEVÄÄN 2006 ALUSTAVA OHJELMA

- 17.01. (ti) LOUNASVIERAS klo 11.30
19.01. (to) KUTSUVIERASILTA
23.01. (ma) LIIKETOIMINTAJAOSTON ILTA
26.01. (to) TAMMIKAISA JA TAMMIKEILA BILJARDISSA
26.01. (to) LÄÄKETIETEEN ILTA
06.02. (ma) KIRJAILTA
07.02. (ti) LOUNASVIERAS
10.02. (pe) TALVENTAITTAMISJUHLA
15.02. (ke) KEILAILUKILPAILU TALISSA
16.02. (to) KLUBI-ILTA (Uusien jäsenten ilta)
24.-26.2. BILJARDISSA VALTAKUNNALLINEN YT-KLUBIEN KILPAILU
Turnaus pidetään Helsingin Suomalaisella Klubilla (la-su)
28.02. (ti) LOUNASVIERAS
02.03. (to) HISTORIAN ILTA
03.03. (pe) TENNIKSEN KAKSINPELIKILPAILUT TALISSA
04.03. (la) BILJARDITURNAUS TAMPEREELLA
06.03. (ma) KIRJAILTA
07.03. (ti) LOUNASVIERAS
07.03. (ti) TALVIGOLF TAPAHTUMA
08.03. (ke) JOKEN ILTA
09.03. (to) OIKEUSPOLITIIKAN ILTA
16.03. (to) KEVÄTKOKOUS JA KLUBI-ILTA
20.03. (ma) VIINI-ILTA
22.03. (ke) OOPPERAILTA, OTHELLO
23.03. (to) ULKOPOLITIIKAN ILTA
28.03. (ti) MINUN HELSINKINI, AKVARELLINÄYTTY

- 03.04. (ma) KIRJAILTA
04.04. (ti) LOUNASVIERAS
06.04. (to) TIEDEILTA
0.04. (ma) ILMAILUILTA
12.ja18.4. BILJARDIN MESTARUUSKILPAILUT
20.04. (to) VETERAANI- JA MAANPUOLUSTUSILTA
25.04. (ti) KLUBIN 130-VUOTISJUHLAT
PÄIVÄJUHLA KLUBILLA KLO 14.00
ILTAJUHLA RAVINTOLA BANKISSA KLO 19.00
26.04 (ke) SILLILOUNAS KLUBILLA klo 11.00
28.-29.4. MAANPUOLUSTUSHARRASTAJIEN RETKI DRAGSVIKIIN
01.05. (ma) PERINTEINEN VAPUN PÄIVÄN LOUNAS KLUBILLA
04.05. (to) PERINNERUOKAILTA
08.05. (ma) KIRJAILTA
08.05. (ma) BILJARDIN MAKKARAKILPAILU
17.05. (ke) BILJARDIN KEVÄÄN PÄÄTTÄJÄISET
18.05. (to) LUONTOILTA
24.-30.5. MATKA PARIISIIN MIKA WALTARIN JALANJÄLJILLÄ
09.06. (pe) VENERETKI KEVÄTKAUDEN PÄÄTTEEKSI

Ohjelmaluettelo on alustava. Siihen tulee myöhemmin muutoksia ja lisäyksiä, jotka ilmoitetaan tarkemmin jäsentiedotteissa. Viimeisimmät tiedot ohjelmista ilmoitetaan myös Klubin internetsivulla www.klubi.fi

Omaa calvadosia, ei voi olla totta!

Klubin nimikkojuoma on fennomaaninen ilmiö

Karjalohjalaisesta omenasta Jorma Jaakkola (vas.) ja Tero Palmroth ovat jalostaneen jaloa "Fennomaania".

■ Viinin buketti on lähtöisin sen valmistukseen käytetyistä rypäleistä. Rypäleiden ominaisuudet ovat vuorostaan lähtöisin kasvupaikan maaperästä ja monesta muusta tekijästä. Yhtälailalla kuin viinirypäleet, myös omenat tuoksuvat ja maistuvat kasvupaikaltaan, jokainen lajike omalla tavallaan.

Niinpä voi olettaa, että eri paikoilla kasvaneista omenoista valmistetut viinat eli omenabrandyt poikkeavat toisistaan nenä- ja suutuntumassa.

Tätä mieltä ovat vakaasti herrat **Jorma Jaakkola** ja **Tero Palmroth**, molemmat karjalohjalaisia omenatarhaajia ja alan kehityksestä kiinnostuneita. Eräs kaksikko kiinnostanut kysymys on omenasadon jatkojalostus, sen täyskäyttö.

Jalostusputken päässä näkyy kaiken huippuna omenabrandy, sillä onhan

normandialainen calvados tämän lajin nimisuojuattu maailmanbrändi ja mittatikkua.

Kokeilumieli sai Jaakkolan ja Palmrothin visioimaan asiaa eteenäin ja eri vaiheiden jälkeen saatettiin asiantuntijoilla maistattaa karalohjalaista omenabrandyä. Juoman ominaisuuksien todettiin rakentuvan omansa makuiselle pohjalle ja niinpä Tero Palmroth klubijäsenenä otti yhteyttä myös Kansakoulukadulle tarjoten ravintolalle mahdollisuutta hankkia oma nimikkodigestiivi.

Juomasta tuli "Fennomaani"

Asia otti tulta, juoma sai nimen Fennomaanien Omenabrandy, lyhyesti ja tuttavallisesti Fennomaani. Klubiveli **Kyösti Varis** antoi tuotteelle ilmiön. Loppu on historiaa - ja tulevaisuutta.

Lobo- ja *Atlas-*lajikkeista valmistettu *Fennomaani* tislataan nykyään brandyksi tunnetulla Rönnavikin viinivilalla, jonka jälkeen se saa kypsyä vähintään viisi vuotta Château Carsin-viinilinnasta ostetuissa tammitynnyreissä.

Juoma on nyt ollut myynnissä vajaan vuoden, ja muutama muukin ravintola on jo ottanut sen listoilleen. Tuotantomäärät ovat toistaiseksi vielä rajalliset, joten runoilijaa mukailleen voi laulaa:

"Kel' Fennomaanii' on, hän siitä iloitkoon".

Asko Karttunen

ilmoitus MATKATOIMISTO

Onnistuneen matkan eväät

SAS Group Company

Kun sinä tiedät minne olet menossa ja matkatoimistosi tietää kuinka sinne parhaiten pääsee, ei paljon muuta tarvitakaan.

Blue1 liikennöi sekä kotimaassa, Suomesta Skandinaviaan että muualle Eurooppaan. Blue1 on maailman suurimman lentoyhtiöallianssin alueellinen jäsen, joka yhdessä SAS:n ja muiden Star Alliance -yhtiöiden kanssa tarjoaa matkustajilleen yli 770 kohteen saumattoman reitti-verkoston n. 130 maassa.

Lisätiedot ja varaukset
matkatoimistostasi.

Useita päivittäisiä lähtöjä seitsemästä Suomen kaupungista: Helsingistä, Kuopiosta, Oulusta, Rovaniemeltä, Tampereelta, Turusta ja Vaasasta. Uudet ja modernit suihkukoneet. Valinnanvaraa hinnoissa. Monta hyvää syytä valita Blue1!

www.blue1.fi
www.sas.fi

Blue
A REGIONAL STAR ALLIANCE MEMBER